

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α

Επιτροπής που συγκροτήθηκε με την 1342/23-2-94 απόφαση του Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων με σκοπό τη μελέτη του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και υποβολής προτάσεων για τις αναγκαίες σχετικές μεταβολές και ρυθμίσεις.

αποτελούμενη από:

- Πρόεδρος : Πακαλέξη Κων/νο, Γεν. Γραμματέα Γ.Γ.Κ.Α.
- Αναπλ. Προέδρου και Μέλος : Βακαλόπουλο Γεώργιο, Ειδικό Σύμβουλο
- Μέλος : Μαυρομάτη Κων/νο, " "
- " : Γράβαρη Σχυρίδων, (τέως) Γεν. Δ/ντή Γ.Γ.Κ.Α.
- " : Αναγνωστόπουλο Κυριάκο, Δ/ντή "
- " : Παπαδόγιαννη Ναπολέων, (τέως) Δ/ντή ΙΚΑ
- " : Πετρόγλου Αθηνά, Δικηγόρο, ειδικός επιστήμων
- " : Αμίτση Γαβριήλ, " " "
- " : Σκουτέλη Γεώργιο, Ιατρός, καθηγητής Δημόσιας σχολής Υγιεινής
- Γραμματέας συν/χτης κορ/τος : Αρτεμι Δεδούλη, Προϊστ/νη τμ/τος Γ.Γ.Κ.Α
- Βοηθός Γραμ/τέως : Δεληγιάννη Παναγιώτα, υπάλληλος Γ.Γ.Κ.Α.

Αθήνα 10 Αυγούστου 1994

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Α. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Β. ΣΧΕΔΙΟ

Εισαγωγή

I. Σύνταξη γήρατος

1. Όρια ηλικίας
2. Μειωμένη σύνταξη
3. Βαρέα και Ανθυγιεινά
4. Μητέρες με ανήλικα παιδιά
5. Μεταβατικές διατάξεις
6. Υπολογισμός σύνταξης
 - α. Κύρια Σύνταξη
 - β. Επικουρική
 - γ. Μεταβατικές διατάξεις
 - δ. Προσαύξηση λόγω οικογενειακών βαρών

II. Σύνταξη αναπηρίας

- α. Ποσοστά αναπηρίας
- β. Χρονικές προϋποθέσεις
- γ. Υπολογισμός σύνταξης
- δ. Μεταβατικές διατάξεις

III. Σύνταξη λόγω θανάτου

IV. Αναπροσαρμογή συντάξεων

- V. Κατώτατα όρια
(ελάχιστα όρια διαβίωσης).

VI. Αναγνωριζόμενοι χρόνοι

VII. Παράλληλη ασφάλιση

VIII. Απασχόληση συνταξιούχων

Γ. ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Δ. Ο.Γ.Α

Ε. 1. ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΙ
2. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
(κοινωνικής σύνταξης)

ΣΤ. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

Ζ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή προέβη στις ακόλουθες βασικές διαπιστώσεις για το επίπεδο ασφαλιστικής προστασίας στη χώρα μας.

1. Η έκταση της ασφαλιστικής κάλυψης.

Το προσωπικό πεδίο εφαρμογής του συστήματος για κύρια σύνταξη καλύπτει το σύνολο των προσώπων της χώρας που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα.

Με τη γνωστή πολυμορφία, που ήταν αποτέλεσμα της αποσπασματικής και ασυντόνιστης εισαγωγής της σχετικής προστασίας καλύφθηκαν βαθμιαία όλοι οι εργαζόμενοι, αλλά δεν έχει καλυφθεί απολύτως όλος ο πληθυσμός της χώρας. Έμμεση, μόνο κάλυψη έχουν οι γυναίκες που δεν ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα, εφόσον είναι μέλη οικογένειας εργαζομένων, ενώ εκτός συστήματος παραμένουν όσα πρόσωπα δεν απασχολούνται λόγω μη επιδοτούμενης ανεργίας ή από άλλα αίτια.

2. Κύρια γενικά χαρακτηριστικά των επί μέρους συστημάτων είναι:

- α) Η κάλυψη του αγροτικού πληθυσμού (1.160.000 ασφαλισμένα πρόσωπα -740.000 συνταξιούχοι) από σύστημα βασικής σύνταξης (Τύπου ενιαίας ή εθνικής) μή ανταποδοτικής, χαμηλού ύψους. Με τον ν. 1745/87 καθιερώθηκε παράλληλο σύστημα πρόσθετης ασφάλισης, ανταποδοτικού τύπου.
- β) Η κάλυψη των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα κυρίως από το ΙΚΑ (1.800.000 ασφαλισμένα πρόσωπα- 720.000 συνταξιούχοι) και από αριθμό ειδικών Ταμείων (140.000 ασφαλισμένα πρόσωπα - 58.000 συνταξιούχοι). Το επίπεδο εισφορών και παροχών ποικίλει κατά φορές, αλλά με ρύθμιση των τελευταίων ετών έγινε προσπάθεια προσέγγισης. Το ύψος της συνταξιοδοτικής παροχής, αν ο χρόνος ασφάλισης, ανταποκρίνεται σε πλήρη επαγγελματικό βίο -35 χρόνια- είναι, γενικά ικανοποιητικό.

.../...

γ) Η κάλυψη των ανεξαρτήτων επαγγελματιών και των ελευθέρων επαγγελματιών από το ΤΕΒΕ (500.000 ασφαλισμένα πρόσωπα -130.000 συνταξιούχοι) και αριθμό άλλων φορέων (370.000 ασφαλισμένα πρόσωπα -85.000 συνταξιούχοι). Οι ρυθμίσεις ποικίλουν κατά φορέα τόσο ως προς τους πόρους (εισφορές ασφαλισμένων ,κοινωνικοί πόροι) όσο και ως προς το ύψος των παροχών, οι οποίες, σ αυτήν την κατηγορία διαφοροποιούνται σημαντικά και δεν είναι ,πάντα ικανοποιητικού επιπέδου.

δ) Ειδικό σύστημα καλύπτει τους δημοσίους υπαλλήλους (285.000 συνταξιούχοι) χωρίς καταβολή εισφορών ασφαλισμένων μέχρι πρόσφατα. Οι τελευταίες ρυθμίσεις πρόβλεψαν τη σταδιακή επιβολή εισφοράς σύνταξης. Το επίπεδο των παροχών, για πλήρη επαγγελματικό βίο, είναι ικανοποιητικό.

3. Ειδικά χαρακτηριστικά του συστήματος.

α) Πρόδηλη είναι η απουσία σχεδιασμού κατά την ανάπτυξη του συστήματος. Πέραν των κατά φορέα διαφοροποιήσεων ,δεν αντιμετωπίστηκαν ως αυτοτελείς ,ιδιαίτεροι και παράλληλοι στόχοι:

- η βασική συνταξιοδοτική προστασία σε καθολική μορφή ανεξάρτητα από προηγούμενη καταβολή εισφορών, με τη μορφή ελάχιστης παροχής.

- η ασφαλιστική προστασία με τη μορφή ανταποδοτικότητας εισφορών- παροχών.
Στην πράξη τα συστήματα ξεκίνησαν ως ανταποδοτικά και όσο γίνονταν πειστικές οι ανάγκες βασικής συνταξιοδοτικής προστασίας, με ευκαιριακές συμπληρωματικές ρυθμίσεις, καθιέρωσαν εμβόλιμα μέτρα (κατώτατα όρια) ελάχιστα συμβατά με τον τρόπο χρηματοδότησης και τη δομή των συστημάτων.

β) Στις παροχές γήρατος έκδηλη είναι η διατάραξη της σχέσης ενεργών-ανενεργών ασφαλισμένων ,που οφείλεται στις δημογραφικές εξελίξεις και στις χαλαρές προϋποθέσεις ορίου ηλικίας που ίσχυαν για ορισμένες κατηγορίες. Οι τελευταίες ρυθμίσεις επέφεραν ουσιαδεις μεταβολές στο σημείο αυτό.

γ) Στις παροχές αναπηρίας,λόγω της ανόδου του αριθμού των δικαιούχων,έγιναν δραστικές ρυθμίσεις με το ν. 1902/90, που θέτουν ερωτήματα ως προς την ύπαρξη του επιβαλλόμενου επιπέδου προστασίας.

- δ) Στις παροχές επιζώντων σημειώνεται επιβίωση προϋποθέσεων οι οποίες στηρίζονται σε οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα παρωχημένων εποχών, που δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα.
- ε) Από της πλευράς των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης, πέραν του θέματος του ορίου ηλικίας για συνταξιοδότηση που συνδέεται με τις δημογραφικές εξελίξεις και τις συνθήκες απασχόλησης, πολυμορφία και έλλειψη ενιαίας γραμμής, υπάρχει, τουλάχιστον ως προς τους παλαιούς ασφαλισμένους, στο θέμα του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης και του εύρους της προστασίας ανάλογα με τον πραγματοποιούμενο χρόνο ασφάλισης.

στ) Το σύστημα αναπροσαρμογής των συντάξεων, αφού κατά το παρελθόν είχε συνδεθεί κατά τρόπο αυτόματο με την εξέλιξη των αποδοχών ενεργείας, με τις τελευταίες ρυθμίσεις συνδέθηκε, για τους μεγαλύτερους φορείς, με το ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων και για τους λοιπούς καθορίστηκε ότι θα κινείται στα όρια της εισοδηματικής πολιτικής.

Στο μέτρο που οι αυξήσεις των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων υπολείπονται του ποσοστού αυξήσεως του τιμαρίθμου ή των αμοιβών του ιδιωτικού τομέα εμφανίζεται αντίστοιχα καθυστέρηση του ποσού των συντάξεων, σε σύγκριση με τα μεγέθη αυτά.

- ζ) Με το ν. 2084/92 έγινε πλήρης διαχωρισμός μεταξύ ασφαλισμένων προσώπων τα οποία είχαν ασφαλισθεί μέχρι 31/12/92 και εκείνων που ασφαλίζονται από 1/1/93 και μεταγενέστερα. Για την πρώτη κατηγορία έγιναν τροποποιήσεις των ισχυόντων συστημάτων, ενώ για τη δεύτερη εισάγεται ουσιαστικά νέο σύστημα ως προς τις προϋποθέσεις των παροχών και το ύψος των εισφορών για όλους τους ασφαλισμένους, όλων των Ταμείων.

Το νέο καθεστώς είναι κατά πολύ αυστηρότερο με τάση καθιέρωσης πλήρους ανταποδοτικότητας. Η προστασία που παρέχεται σήμερα με τα κατώτατα όρια, σχεδόν εκμηδενίζεται, χωρίς να αντικαθίσταται με κάποια άλλη ρύθμιση.

Με τον τρόπο αυτό καθιερώνεται ασφαλιστική προστασία δύο ταχυτήτων που με την πάροδο του χρόνου και επί δεκαετίες θα έχει αποτέλεσμα την ουσιαστικά διάφορο μεταχείριση κατά την επέλευση του αυτού κινδύνου, μεταξύ προσώπων που δεν διαφέρουν παρά μόνο στο χρόνο αρχικής υπαγωγής στην ασφάλιση.

4. Προτάσεις ως προς τα ειδικότερα θέματα προβληματισμού:

Κατόπιν των ανωτέρω διαπιστώσεων η Επιτροπή επικέντρωσε την προσοχή της και μελέτησε :

- α) Τη σκοπιμότητα διατήρησης της διάκρισης παλαιών- νέων ασφαλισμένων. Η απόφαση πάνω στο θέμα αυτό θα ασκήσει καίρια επίδραση κατά την εξέταση των υπολοίπων σημείων και των λύσεων που θα δοθούν σ' αυτά.
- β) Την επιβαλλόμενη έκταση προστασίας σχετικά με την ανταποδοτική σύνταξη αντίστοιχα με τον κατά περίπτωση πραγματοποιούμενο χρόνο ασφάλισης.
Ειδικότερα:
όριο ηλικίας, χρονικές προϋποθέσεις, τρόπος υπολογισμού, ύψος σύνταξης, μεταβατικές ρυθμίσεις.
- γ) το θέμα κατωτάτων ορίων και γενικότερα αναζήτηση λύσεων ως προς την έκταση και τη μορφή της αναγκαίας διαφοροποιημένης προστασίας με τη μορφή βασικής συνταξιοδοτικής παροχής.
- δ) τη σκοπιμότητα αναθεώρησης των ρυθμίσεων για την αναπηρία του ν. 1902/90.
- ε) τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης επιζώντων
- στ) τη σκοπιμότητα μεταβολών του συστήματος αναπροσαρμογής των συντάξεων.
- ζ) τη διερεύνηση του θέματος επιπέδου προστασίας του αγροτικού πληθυσμού, σε συνδυασμό με την αποτελεσματικότητα του νέου συστήματος πρόσθετης ασφάλισης αγροτών.
- η) και τέλος τη σχέση του όλου πλέγματος συνταξιοδοτικής προστασίας-και κυρίως του σημείου γ- με τον όλο προβληματισμό πάνω στο θέμα του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος στο σύνολο του πληθυσμού (σχετική σύσταση Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη ότι, το ασφαλιστικό σύστημα κάθε χώρας εκτός των άλλων παραγόντων, οικονομικών δυνατοτήτων συγκυριών κ.λ.π. είναι αποτέλεσμα ιστορικής εξέλιξης και συναρτάται με την ιδιομορφία και ψυχολογία του λαού στον οποίο εφαρμόζεται και κάθε επανασταστική καινοτομία και εκ βάθρου δομική- θεμελιακή αλλαγή που θα πρόσβαλε το " **ψυχολογικό- ασφαλιστικό δεδικασμένο**" σε τόσο λεπτούς κοινωνικά και οικονομικά τομείς θα δημιουργούσε αλυσιδωτές αντιδράσεις με ανεξέλεγκτες επιπτώσεις στον ασφαλιστικό και κοινωνικό χώρο και στην οικονομική ζωή της χώρας, αφού μελέτησε και έλαβε υπόψη την πλούσια εμπειρία των Ευρωπαϊκών χωρών καθώς και τις τελευταίες εξελίξεις στο νομοθετικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (οδηγίες , συστάσεις κ.λ.π).

Προτείνει:

εκείνες τις αλλαγές που καθίστανται επιβεβλημένες για την ουσιαστική βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του παρεχόμενου επιπέδου ασφαλιστικής προστασίας στη χώρα μας με παράλληλη προοπτική μακροχρόνιας βιωσιμότητάς του, καταθέτοντας εξειδικευμένες εισηγήσεις και προτάσεις σε βασικά θέματα που " τέμνουν" το θέμα της ασφάλισης και θα βοηθήσουν ουσιαστικά την πολιτική ηγεσία στις επιλογές της.

Ειδικότερα:

Με βάση :

1. την αρχή της ενότητας των ασφαλιστικών οργανισμών ως απόρροια και αποτέλεσμα της αρχής της ενότητας των δημοσίων υπηρεσιών, η οποία επιβάλλει την αρχή της ενότητας των ασφαλιστικών διατάξεων,
2. την αρχή της καθολικότητας αλλά και
3. την αρχή της ισότητας, που επιβάλλει όχι μόνο την ισότητα των πολιτών ενώπιον του νόμου αλλά και του νόμου απέναντι των πολιτών, καθώς επίσης και
4. την αρχή της ίσης μεταχείρισης

Η Επιτροπή εισηγείται:

Την καθιέρωση ενιαίων ορθολογικών κανόνων και ενιαία αντιμετώπιση των ασφαλιστικών κινδύνων με θέσπιση ενιαίων ορίων ηλικίας, χρονικών προϋποθέσεων θεμελιώσεως συνταξιοδοτικού δικαιώματος, τρόπου υπολογισμού και ύψους

σύνταξης για όλους ανεξαιρέτως τους ασφαλισμένους όλων των ασφαλιστικών φορέων, αδιακρίτως φύλου (άνδρες , γυναίκες) και χωρίς διάκριση σε παλαιούς και νέους ασφαλισμένους, αποκαθιστώντας έτσι το " χάσμα " μεταξύ των γενεών που δημιούργησε ο ν. 2084/92 και εξισορροπώντας τη σχέση, εν ενεργεία ασφαλισμένων-συνταξιούχων, βάση του ισχύοντος αναδιανεμητικού συστήματος και της αρχής της αλληλεγγύης των γενεών.

A. Η αντιμετώπιση των νέων ασφαλισμένων

Στόχος της Επιτροπής υπήρξε η καθιέρωση ενιαίου συστήματος στόχος, που δεν επιτυγχάνεται με το διαχωρισμό των ασφαλισμένων σε δύο κατηγορίες, παλαιών (μέχρι 31-12-92) και νέων (από 1.1.93).

Οι νέοι ασφαλισμένοι μετά τον ν. 2084/92 διέπονται από σύστημα που διαφέρει σημαντικά και χαρακτηρίζεται από ρυθμίσεις που καθιερώνουν αυστηρότερες προϋποθέσεις και χαμηλότερο ύψος παροχών , με αποτέλεσμα τη σημαντική υποβάθμιση του επιπέδου της παρεχόμενης προστασίας. Ο διαχωρισμός αυτός δεν μπορεί να δικαιολογηθεί επαρκώς από την ύπαρξη ασφαλιστικών προσδοκιών ούτε από την αντίληψη του κοινωνικού κεκτημένου. (θεωρία που κάμπτεται εκ των πραγμάτων οσάκις, υποτιμάται η σημασία της αρχής του ρωμαϊκού δικαίου " *impossibile nulla obligatio est* " Νομικές κατασκευές που έχουν ως λογική προϋπόθεση το αδύνατο, είναι θνησιγενείς). Και αποτελεί περισσότερο προσωπές τέχνασμα που οδήγησε στη λύση εισαγωγής αυστηρών λύσεων, χωρίς την ύπαρξη αντιδράσεων. Τα απότομα όμως χάσματα και οι ολοκληρωτικές μεταβολές που περιορίζονται μόνο, στους νέους ασφαλισμένους δεν μπορούν να δικαιολογηθούν με κριτήρια κοινωνικής δικαιοσύνης, υπό το ισχύον διανεμητικό σύστημα λειτουργίας της κοινωνικής ασφάλισης. Δεν είναι επιτρεπτό η νέα γενεά να επιβιβάζεται υψηλά οικονομικά βάρη για τη στήριξη των παροχών που χαρακτηρίζονται από χαλαρές προϋποθέσεις και προνομιακό ύψος, ενώ η ίδια διέπεται από πολύ πιο αυστηρούς όρους κατά τη χορήγηση των παροχών του αυτού τύπου.

Η Επιτροπή λοιπόν :

- Έχοντας υπόψη ότι τα προβλήματα της κοινωνικής ασφάλισης δεν μπορούν αλλά ούτε και είναι κοινωνικά δίκαιο να επιλυθούν με τη " μετακύληση " των βαρών στη νέα γενεά που ετοιμάζεται να εισέλθει στην αγορά εργασίας, ενώ οι προηγούμενες γενεές διατηρούν , δαπάναις τρίτων τα " κεκτημένα " με κάποιες τροποποιήσεις .

- σεβόμενη τη νέα γενιά που ακατατόπιστη, ανοργάνωτη και ανυπεράσπιστη δεν μπορεί σήμερα να προβάλλει αντίσταση, ούτε να αποτελέσει ομάδα πίεσης

- θεωρώντας ως πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης, την αποκατάσταση της ισότητας με γνώμονα όχι τις σημερινές πιέσεις και αντιδράσεις αλλά τον ορθό επιμερισμό των ασφαλιστικών βαρών μεταξύ των γενεών και τη διαμόρφωση των παροχών, μέσα στο χρόνο.

προκρίνει ως λύση:

- την εξάλειψη της διαφοροποίησης του ασφαλιστικού συστήματος σε παλαιούς και νέους ως προς τις προϋποθέσεις, το ύψος και τον τρόπο υπολογισμού των παροχών και

- την ομαλή ροή και μετάβαση από το παλιό σύστημα στο νέο, για όλους τους ασφαλισμένους, με μεταβατικές διατάξεις βαθμιαίας και ορθολογικής σταδιακότητας γενικής ισχύος.

Πρόταση που και το κοινό περί δικαίου αίσθημα εξυπηρετεί, και την αρχή της ασφάλειας του δικαίου ως ειδική έκφραση του κράτους δικαίου υπηρετεί με την έννοια του προσδιορισμού εκ των προτέρων της σαφήνειας των κρατικών ενεργειών και επιπλέον, με κριτήριο των εφαρμοστέων κανόνων όχι τον αρχικό χρόνο υπαγωγής αλλά τον χρόνο επαλήθευσης του ασφαλιστικού κινδύνου θέση που, με πάγια μακρόχρονη νομολογία, έχει υιοθετήσει και το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της χώρας μας.

Β. Ελάχιστο όριο διαβίωσης (κατώτατα όρια).

Η Επιτροπή προχώρησε, πέρα από τη πλαστή εικόνα που δημιουργεί ο θόρυβος των οργανομένων ομάδων και άκουσε τη "σιωπή" των αφανών, της τάξης των νέων φτωχών της κοινωνίας μας, που συγκροτείται από τις πολυάριθμες κατηγορίες των χαμηλοσυνταξιούχων γήρατος των μεγάλων αλλά οικονομικά ασθενών ασφαλιστικών Οργανισμών που δεν έχουν άλλες πηγές εισοδήματος, των αναπήρων, που καλούνται με τις συντάξεις κατωτάτων ορίων να συντηρήσουν πολυμελείς οικογένειες, των ορφανικών οικογενειών με ελαχίστου ύψους παροχές, των ανασφάλιστων, προτείνοντας λύσεις που επιβάλλονται από πραγματικές κοινωνικές αναγκαιότητες και εισάγοντας μηχανισμούς δικαιότερης και ορθολογικότερης κατανομής των εθνικών πόρων με την θέσπιση

-επαρκούς ελαχίστου ορίου διαβίωσης (Κ.Ο) καθώς και

..//..

- Κοινωνικής σύνταξης.

την εξασφάλιση δηλαδή, μιας minimum κοινωνικής παροχής για τους ανασφάλιστους μετά από έλεγχο εισοδήματος.

Απομακρυνόμενη έτσι από τα στενά όρια της αρχής της ανταποδοτικότητας όπως την καθιέρωσε ο τελευταίος νόμος με την έννοια της αυστηρής αντιστοιχίας εισφορών παροχών που συρικνώνουν το προισχύον καθεστώς κατωτάτου ορίου αντί να το βελτιώνουν, στο ποσό της οργανικής σύνταξης, απεγκλωβίζοντας το βασικό θεσμό κοινωνικής προστασίας από τα στενά όρια της ανταποδοτικότητας με παράλληλη πρόβλεψη συστήματος ανταποδοτικών και μη παροχών.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη της τη μορφολογία του οικοδομήματος της κοινωνικής ασφάλειας, όπως σφυρηλατήθηκε μεταπολεμικά από το συγκερασμό και αλληλεπίδραση των αρχών των συστημάτων Μπίσμαρκ και Μπέμπεριτς με την καθιέρωση παροχής μικτού τύπου, θέτει τις βάσεις για την μετακίνηση του ασφαλιστικού συστήματος από, αυστηρά σύστημα προστασίας εργαζομένων στη γενική προστασία των πολιτών με παράλληλη πρόταση θεσμοθέτησης ειδικού λογαριασμού με κρατική συμμετοχή.

Γ. Ενιαίος φορέας Υγείας

Οι αυτές αρχές της ενότητας της αντιμετώπισης της ασφαλιστικής περίπτωσης, του ενιαίου μέτρου κρίσεως, της αρχής της ισότητας και ίσης μεταχείρισης, της ασφάλειας δικαίου,

διατρέχουν και τις προτάσεις της Επιτροπής για την θέσπιση Ενιαίου φορέα Υγείας (Ε.Φ.Υ) με πρώτο πιλοτικό πυρήνα εφαρμογής το Ι.Κ.Α, Ο.Γ.Α, ΤΕΒΕ, Τ.Α.Ε και με την ένταξη όλων των σημερινών υπηρεσιών υγείας στο Ε.Σ.Υ.

Γεγονός που συντελεί στη μείωση του αριθμού φορέων υγείας, στην απλούστευση του συστήματος, στην μείωση διοικητικών δαπανών και στη βελτίωση του παρεχόμενου επιπέδου του συστήματος Υγείας. Άμεσος στόχος, η εξίσωση των φορέων (Ο.Γ.Α- ΤΕΒΕ, ΤΑΕ) προς τα " άνω ", με παροχές ισοδύναμες με του Ι.Κ.Α.

Δ. Ο.Γ.Α.

Στο σχεδιασμό αναμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης της χώρας περιελήφθη και ο μεγαλύτερος ασφαλιστικός φορέας της χώρας ο ΟΓΑ, του οποίου το σημερινό πλέγμα προστασίας που καλύπτει το 25% του πληθυσμού εμφανίζει σημαντικές δυσλειτουργίες και ανύπαρκτο ουσιαστικά επίπεδο ασφαλιστικής προστασίας.

Με ρηξικέλευθη και καινοτόμο εισήγηση η Επιτροπή στοχεύει και ευελπισθεί στην αποτελεσματική αύξηση του ασφαλιστικού επιπέδου του αγροτικού πληθυσμού καθιερώνοντας για πρώτη φορά από της θεσπίσεως του θεσμού, ανταποδοτικό σύστημα κύριας ασφάλισης, στηριζόμενο στη καταβολή εισφορών και συγχρόνως θεσπίζοντας, ελάχιστο όριο διαβίωσης (κατώτατο όριο) για τους αγρότες με κρατική επιβάρυνση, μετά έλεγχο εισοδήματος.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ενιαίου σχεδίου Συνταξιοδότησης

Μισθωτών του Ιδιωτικού Τομέα και
Αυτοτελώς Απασχολούμενων.

Β. ΣΧΕΔΙΟ

Εισαγωγή.

Πρακ.
25,3 σελ. Με το δεδομένο ότι με τις τελευταίες μεταρρυθμίσεις του
26,5 ασφαλιστικού συστήματος δημιουργήθηκαν δύο γενεές
24,2 ασφαλισμένων που ενέτεινε τις υπάρχουσες ανισότητες του
συστήματος με τη θέσπιση ιδιαίτερα αυστηρών κανόνων ως προς
τις προϋποθέσεις και τον τρόπο υπολογισμού των παροχών, των
κατωτάτων ορίων, των κατωτάτων ορίων λόγω εργατικού
ατυχήματος και θανάτου.

Έχοντας ως αρχή την ενότητα των ασφαλιστικών διατάξεων
αλλά και την εκλογίκευση και απλοποίηση του ασφαλιστικού -
συστήματος η επιτροπή εισηγείται την,

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ:

1. σ' όλους τους ασφαλιστικούς φορείς αρμοδιότητας Υπουργείου
Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. για όλους τους ασφαλισμένους χωρίς διάκριση μεταξύ
ασφαλισμένων μέχρι 31.12.1992 (παλαιών) και από 1.1.1993
(νέων).
3. χωρίς διάκριση φύλου, σ' άνδρες και γυναίκες.

Πρακ.
20,6,3
19,4

Το προτεινόμενο "ΣΧΕΔΙΟ " αποτελεί "τοιμή" και
"ριζοσπαστική" αλλαγή του υφισταμένου συστήματος, διακινείται
από μια φιλοσοφία γενικότερου σχεδιασμού του όλου συστήματος,
υπακούει στη λογική σύνδεση και συνέπεια των διατάξεων μεταξύ
τους, υπηρετεί την κοινωνική δικαιοσύνη, εξυπηρετεί με

υποδειγματική συνέπεια το δημόσιο συμφέρον και διακρίνεται για το παιδευτικό χαρακτήρα του καθώς προωθεί την αντίληψη για την αξία της κοινωνικής ασφάλισης και το ρόλο της συλλογικής " αλληλεγγύης

Πρόκειται για ένα κείμενο προτάσεων που στόχο έχει τη γενίκευση και απλοποίηση του συστήματος ώστε να απομακρυνθεί από την πολυπλοκότητα, αντιφατικότητα και αδικία του παρόντος συστήματος.

-Καταργεί τα αντικίνητρα για ασφάλιση, ενώ παράλληλα θέτει κίνητρα παραμονής. Καταργούνται τα κατώτερα όρια χωρίς προϋποθέσεις και επανεισάγονται με προϋποθέσεις ενώ παράλληλα, δημιουργείται ένα δίκτυ ασφαλείας (κοινωνική ή εθνική σύνταξη) ικανοποιώντας έτσι τόσο το πνεύμα της Ε.Ε όσο και το περί κοινωνικής αλληλεγγύης αίσημα της ελληνικής κοινωνίας και των θεσμών της.

Ειδικότερα Προτείνεται

II ΣΥΝΤΑΞΗ ΓΗΡΑΤΟΣ

Χρονικές προϋποθέσεις-όρια ηλικίας.

Πρ. 19,4
32

Η φιλοσοφία των προτάσεων, διέπεται από την αντιστροφή της μέχρι σήμερα κρατούσας άποψης (για το ΙΚΑ τουλάχιστον) ότι δηλ. προϋπόθεση συνταξιοδότησεως είναι 4.500 ημερομίσθια και το 65ο έτος της ηλικίας.

Δικαίωμα πλήρους συνταξιοδότησεως, χορηγείται με 10.500 ημερομίσθια και, κατά φθίνουσα κλίμακωη 1.500 ημερομισθίων μειωμένη σύνταξη και μειωμένο όριο ηλικίας από εκείνο που προβλέπεται στις 10.500 ημέρες εργασίας.

Και ναί μεν υφίσταται και σήμερα ως όριο ηλικίας το 65ο (για το ΙΚΑ και άλλους φορείς) αλλά, είναι γνωστό ότι, κάθε ασφαλιστικός οργανισμός διέπεται από ίδιες καταστατικές διατάξεις που διαφοροποιούνται μεταξύ τους σε σημείο τέτοιο ώστε, να έχει δημιουργηθεί μία " διαιδαλώδης" νομοθεσία με εμφανή σημεία" νομοθετικής αναρχίας".

Πέραν τούτων όμως, ένα από τα βασικότερα προβλήματα της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης των οργανισμών και κυρίως του Ι.Κ.Α είναι η εισφοροδιαφυγή η οποία " τροφοδοτείται" από

το γεγονός ότι όλοι οι εργαζόμενοι επιδιώκουν την πραγματοποίηση των ελαχίστων απαιτούμενων ημερομίσθιων (4.500) για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος (με τα οποία εξασφαλίζουν και την καταβολή των κατωτάτων ορίων) επειδή η αμέσως επόμενη κλιμάκωση, (που προβλέπεται σήμερα) τα 10.500 ημερομίσθια, αποτελεί επίτευξη, ενός στόχου σχεδόν αδύνατου.

Η κλιμάκωση από τα 4.500 ημερομίσθια στα 10.500 είναι τέτοιας απόκλισης που δεν επιτρέπει την επίτευξη του στόχου, της προσπάθειας για πραγματοποίηση περισσότερων ημερών εργασίας, ενώ μια ενδιάμεση κλιμάκωση θα αποτελούσε στόχο εφικτό και ως εκ τούτου "κίνητρο" για πραγματοποίηση περισσότερων ημερών ασφάλισης.

Επιπλέον, η πρόταση ανταποκρίνεται στη Σύσταση του Συμβουλίου 82/857/ΕΟΚ της 1)ης Δεκεμβρίου 1982 περί των αρχών μιας κοινοτικής πολιτικής όσον αφορά στην ηλικία συνταξιοδότησης, η οποία από το 1982 καλεί τα κράτη- μέλη να αναγνωρίσουν ως έναν από τους στόχους της κοινωνικής πολιτικής τους, την επίτευξη της ελαστικής συνταξιοδότησης για τους εργαζόμενους απαλύνοντας τους κανόνες σχετικά με την ηλικία συνταξιοδότησης. Συγκεκριμένα η σύσταση αναφέρει ότι η ηλικία συνταξιοδότησης μπορεί να καθορίζεται ανάλογα με τα έτη ασφάλισης ή επαγγελματικής δραστηριότητας, αυτό δηλ. ακριβώς που προτείνεται στο σχέδιο.

Κατόπιν τούτων και με το δεδομένο ότι η επιτροπή έχει ως σημείο εκκίνησης των αποφάσεών της, τις αρχές της ενότητας και της ορθολογικής αντίληψης και αντιμετώπισης των προβλημάτων του ενιαίου ασφαλιστικού χώρου

Προτείνει:

1ον ομόφωνα, τη θέσπιση ενιαίων ορίων ηλικίας, κύριας και επικουρικής, μισθωτών και αυτοτελώς για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους για γυναίκες και άνδρες (επιψύλαξη ενός μέλους ως προς τα όρια ηλικίας των γυναικών)

2ον : κατά πλειοψηφία (μειοψηφία ενός μέλους) ως προς την κλιμάκωση, ήτοι:

ημέρες ασφάλισης	χρόνια	όριο ηλικίας
10.500	(35)	61ο έτος
9.000	(30)	63ο "
4.500	(15)	65ο "

.../...

2. ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

πρ. 19
20, 4
32
42

Η χορήγηση μειωμένης σύνταξης με μειωμένο όριο ηλικίας αποτελεί κοινωνική ανάγκη, που επιβάλλεται από τη κρίση στην απασχόληση και την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας.

Η ανεργία, η μειωμένη απασχόληση για τους μισθωτούς αλλά και το χώρο των ελευθέρων επαγγελματιών, το κλείσιμο των επιχειρήσεων, καταστημάτων ή βιοτεχνιών επιβάλλει την "απάλυση" της ανελαστικότητας της ισχύουσας νομοθεσίας (στα 60 μειωμένη εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί, πέραν των γενικών προϋποθέσεων, τουλάχιστον 100 ημέρες εργασίας σε καθένα από τα 5 έτη που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης για σύνταξη) και την τροποποίηση της διάταξης της σχετικής με τον ασφαλιστικό δεσμό η πλήρης κατάργηση του οποίου, δεν κρίνεται σκόπιμη και

δίκαιη από την πλειοψηφία των μελών της επιτροπής που κρίνουν ότι, μειωμένη σύνταξη πρέπει να δικαιούνται τα άτομα που βρίσκονται σε ενεργό ασφαλιστικό δεσμό τα οποία όταν δεν συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις θεμελίωσης δικαιωμάτων μειωμένης σύνταξης θα δικαιούνται την σύνταξη με την συμπλήρωση των κανονικών ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης.

Κατόπιν τούτου η Επιτροπή κατά πλειοψηφία διαμορφώνει την ακόλουθη απόφαση.

" Μειωμένου ποσού συντάξεως δικαιούνται οι ασφαλισμένοι οι οποίοι έχουν συμπληρώσει τις απαιτούμενες ημέρες εργασίας, μέχρι πέντε χρόνια πριν τα (ανωτέρω) κανονικά προβλεπόμενα όρια ηλικίας, όχι όμως, προ του 60ου έτους, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει αθροιστικά μέσα στη τελευταία, πριν την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης, πενταετία, 500 ημερομίσθια " .

(μειωηφούντων 3 μελών, τα οποία προτείνουν κατάργηση ασφαλιστικού δεσμού διότι " άχει " σε ακρότητες οδηγεί σε καταστρατηγήσεις ενώ η κατάργησή του είναι ένα δίκαιο εκσυγχρονιστικό και ορθολογικό μέτρο που επιβάλλεται για την αναγκαία προσαρμογή της κοινωνικοασφαλιστικής μας νομοθεσίας στα νέα δεδομένα της αγοράς εργασίας) .

και ομόφωνα

" να επεκτείνεται η προβλεπόμενη πενταετία μέσα στην οποία πραγματοποιούνται τα 500 ημερομίσθια, με τα διαστήματα αναπηρίας, επιδοτούμενης ανεργίας και ασθενείας " .

Επίσης αποφασίζει ομόφωνα το ποσοστό της μείωσης του ποσού της σύνταξης να καθοριστεί μετά από αναλογιστική μελέτη.

...//...

3. ΒΑΡΕΙΑ -ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΑ

(υπόχρεες στοές, υπτάμενο προσωπικό αεροπορικών επιχειρήσεων -ηθοποιοί).

πρ. 32

Για το θεσμό των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων η επιτροπή κρίνει ότι, για τη " διόγκωσή του" δεν ευθύνεται ο θεσμός αυτός καθ' αυτός αλλά ο τρόπος και η μεθόδευση υλοποίησής του.

Γιαυτό προτείνεται ομόφωνα να παραμείνει το καθεστώς ως έχει και κατά ~~πλειονότητα~~, να εξομειωθούν σταδιακά τα όρια ηλικίας ανδρών- γυναικών. (μελοψηφία ενός μέλους το οποίο κρίνει ότι μία διαφοροποίηση ορίων ηλικίας για τις γυναίκες και για τα βαρέα μόνον επαγγέλματα δικαιολογείται λόγω της φύσεως των επαγγελμάτων και της βιολογικής διαφοράς του ανδρικού και γυναικείου φύλου).

Επίσης ομόφωνα αποφασίζεται να εκπονηθεί αναλογιστική μελέτη για την διαπίστωση της επάρκειας του ειδικού ασφαλιστρού και της ανταποδοτικότητας του, με τις χορηγούμενες παροχές.

4. ΜΗΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΑ ΤΕΚΝΑ

πρ. 20,5

20,6

33

33,2

Το υφιστάμενο καθεστώς της συνταξιοδότησης των γυναικών στα 55 χρόνια τους με ανήλικο παιδί κρίνεται ανεπαρκές για την κάλυψη και προστασία της μητρότητας ενώ, ένα ελάχιστο ποσοστό γυναικών κάνει χρήση της διατάξης, επειδή σπάνια μια γυναίκα στα 55 χρόνια της έχει ανήλικο παιδί. Αντίστοιχη διατάξη δεν ισχύει σε όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και μάλιστα τους φορείς αυτοαπασχολούμενων στους οποίους οι μητέρες και η μητρότητα δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο ειδικών ρυθμίσεων.

Η επιτροπή στρέφεται προς την κατεύθυνση της κατάρχισης των υφισταμένων διατάξεων και στην αντικατάστασή τους με " ~~πριμοδότηση~~ " των γυναικών με παιδιά, με πλάσματικό χρόνο. Η προτεινόμενη ρύθμιση ανταποκρίνεται στη Σύσταση του Συμβουλίου 92/442/ΕΟΚ της 27ης Ιουλίου 1992 για τη σύγκλιση των στόχων και των πολιτικών κοινωνικής προστασίας, η οποία όσον αφορά στις συντάξεις, ζητά από τα κράτη- μέλη να μην τίθενται σε δυσμενέστερη μοίρα οι εργαζόμενοι που διέκοψαν προσωρινά τη δραστηριότητά τους για να ασχοληθούν με την ανατροφή των παιδιών τους.

Παρότι για λόγους ισότητας των δύο φύλων θα έπρεπε το δικαίωμα αυτό να επεκταθεί και στους πατέρες που ασχολούνται ή ασχολήθηκαν αποδεδειγμένα με την ανατροφή των παιδιών η επιτροπή κρίνει ότι, επειδή για την "τεκνοποίηση" και "μητρότητα" οι γυναίκες έχουν το πρώτο και τελευταίο λόγο για λόγους δημογραφικούς αλλά επιπλέον επειδή, ακόμη και σήμερα με την υφιστάμενη κοινωνική δομή οι γυναίκες είναι κατά κύριο λόγο επιφορτισμένες με την ανατροφή των παιδιών, πρέπει να δοθεί ως κίνητρο μόνο στις γυναίκες. Έτσι προτείνεται ομόφωνα:

1ον " Πριμοδότηση των γυναικών για κάθε παιδί, με πλασματικό χρόνο ίσο προς το 1/10 του πραγματικού χρόνου ασφάλισης, τόσο για τη θεμελίωση όσο και για τη προσαύξηση του ποσού της σύνταξης τόσο για πλήρη σύνταξη όσο και μειωμένη.

2ον Σταδιακή κατάργηση υφισταμένου καθεστώτος, με σταδιακή επίσης εισαγωγή των ειδικών ρυθμίσεων ήτοι: αύξηση του ορίου ηλικίας των 55 ετών κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος έως της συμπλήρωσης του 60ου ή 63ου ή 65ου και παράλληλη χορήγηση μέρους του πλασματικού χρόνου.

3ον. Η πριμοδότηση θα επέρχεται ανεξάρτητα από τις διευκολύνσεις της εργατικής νομοθεσίας (άδειες κηφσεως- λοχείας, γονικές άδειες κ.λ.π). Το οικονομικό κόστος της πριμοδότησης αντισταθμίζεται κατά ένα μέρος από το μειωμένο όριο συνταξιοδότησης, (55ο έτος της ηλικίας) που καταργείται, και ως προς το υπόλοιπο από τους ασφαλιστικούς φορείς βάσει της αρχής της αλληλεγγύης που ισχύει μεταξύ των μελών του αυτού ασφαλιστικού φορέα.

5. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΠΡ. 38
44

Η επιτροπή κρίνει ότι η καθιέρωση των νέων κανόνων ως προς τα όρια ηλικίας απαιτεί πρόβλεψη μεταβατικού σταδίου για την ομαλή ροή από το παλαιό σύστημα στο νέο κατά το οποίο δεν θα υπάρχουν αιφνιδιασμοί που θα ανατρέπουν τους σχεδιασμούς του κάθε ασφαλισμένου αλλά σταδιακή ολίσθηση, η οποία θα λειτουργεί προειδοποιητικά πριν από εύλογο χρόνο για όσους πλησιάζουν το χρονικό σημείο της διακοπής της απασχόλησης.

Ετσι, και με το δεδομένο ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις καλύπτουν όλους τους ασφαλισμένους παλαιούς και νέους χωρίς διάκριση, ομόφωνα η επιτροπή προτείνει ως προς την εφαρμογή των ορίων ηλικίας.

1ον." τα προβλεπόμενα σήμερα, τυχόν κατώτερα όρια ηλικίας να προσαιξάνονται κατά 6 μήνες κάθε χρόνο από το 1998 μέχρις ότου φθάσουν τα ανωτέρω καθοριζόμενα, κατά περίπτωση."

2ον. Τυχόν ευνοικότερες ρυθμίσεις ως προς τα όρια ηλικίας του προτεινόμενου συστήματος έχουν άμεση εφαρμογή από 1.1.1998".

3ον. Επειδή, για τους παλαιούς ασφαλισμένους (όσους υπήχθησαν στην ασφάλιση μέχρι 31-12-82) σ' όλο τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, προβλέπεται συνταξιοδότηση με 35 χρόνια ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας η επιτροπή αποφασίζει

" από 1.1.1996 εφόσον, ισχύσουν οι νέες προτάσεις να καθοριστεί, όριο ηλικίας εξόδου για 35 χρόνια, το 57ο και να αυξάνεται κατά 6 μήνες για κάθε έτος, ώστε την 1-1-1998 να εναρμονιστεί με την γενική διάταξη που θα ισχύει για το ΙΚΑ (δηλ. την 1-1-1998 να έχουμε φθάσει στο 58ο όριο ηλικίας).

6. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΠΡ.33
42

Η αντίληψη που διέπει το νέο προτεινόμενο τρόπο υπολογισμού σύνταξης από την επιτροπή είναι η εγκατάλειψη των πολύπλοκων και διαφορετικών συστημάτων, που ισχύουν σήμερα (πλινάκες κ.λ.π) καθώς επίσης και η θέσπιση κινήτρου παραμονής στην ασφάλιση, μ' ένα σύστημα απλοποιημένο και ενιαίο για όλους τους ασφαλισμένους όλων των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

Ειδικότερα η επιτροπή προτείνει ομόφωνα :

α. Κύρια σύνταξη

" Το ποσό της σύνταξης για 35 χρόνια ασφάλισης ή 10.500 ημέρες εργασίας να ισούται με το 70% του συνταξίμου μισθού για την κύρια σύνταξη . Για κάθε υπολειπόμενο χρόνο έως τη συμπλήρωση του 35ου το ποσό της σύνταξης θα μειώνεται κατά 2%. Για κάθε χρόνο πέραν του 35ου το ποσό της σύνταξης προσαιξάνεται κατά ποσοστό 2% "

...//...

β. Επικουρική σύνταξη

" Το ποσό της σύνταξης για 35 χρόνια ασφάλισης ή 10.500 ημέρες εργασίας να ισούται με το 20% του συνταξίμου μισθού. Για κάθε υπολειπόμενο χρόνο έως τη συμπλήρωση του 35ου το ποσό θα μειώνεται κατά ποσοστό 0,571%. Για κάθε χρόνο πέραν του 35ου το ποσό θα προσαυξάνεται κατά ποσοστό 0,571%.

γ. Μεταβατικές διατάξεις

Πρ. 36-1,2 Η Επιτροπή απεφάσισε ομόφωνα :
38,3

44,2 1: ο νέος τρόπος υπολογισμού σύνταξης θα έχει άμεση εφαρμογή από της θεσπίσεως των νέων διατάξεων, με σταδιακή, όμως μείωση του ποσοστού 80% όπου ισχύει σήμερα κατά ποσοστό 2% κατ' έτος και έως του ποσοστού 70%.

2: Οι νέες ρυθμίσεις θα καταλαμβάνουν παλαιούς και νέους ασφαλισμένους και διευκρινίζεται ότι, ως " παλαιοί" δεν νοούνται οι ήδη συνταξιούχοι αλλά οι ήδη ασφαλισμένοι, οι οποίοι κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου (γήρας-αναπηρία- θάνατος- ασθένεια) θα κριθούν με τις νέες διατάξεις.

Επομένως καθίσταται σαφές ότι, επανυπολογισμός του ποσού της σύνταξης δεν νοείται, με σκοπό τη μείωσή του. Βέβαια, ευνοικότερες ρυθμίσεις είναι δυνατόν να ισχύσουν, κατά πάγια θέση της νομολογίας, σύμφωνα με την οποία, το ασφαλιστικό δικαίωμα κρίνεται με το δικαίωμα που ισχύει κατά το χρόνο επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης χωρίς να αποκλείεται η επίκληση του ευνοικότερου μεταγενέστερα δικαίου, ενώ είναι γνωστό (κατά τη νομολογία) ότι, επί μεταβολής επί το δυσμενέστερον της νομοθεσίας οι νεώτερες διατάξεις δεν καταλαμβάνουν την, υπό το κράτος της ισχύος των παλαιότερων, επελθούσα ασφαλιστική περίπτωση.

Ένα μέλος της επιτροπής εκφράζει την διαφωνία του με τις ανωτέρω θέσεις κρίνοντας ότι όλες οι νέες διατάξεις ευμενείς και δυσμενείς πρέπει να εφαρμοστούν και στους ήδη συνταξιούχους- διότι δεν συμφωνεί με την αρχή του κοινωνικού κεκτημένου κυρίως όταν υφίσταται οικονομική αδυναμία του ασφαλιστικού Οργανισμού και προτείνει.

- την εφαρμογή των τυχόν δυσμενέστερων διατάξεων (περικοπή ποσού συντάξεων) και στους ήδη συνταξιούχους εφόσον υπάρχει οικονομική αδυναμία του οργανισμού χάρην διασφάλισης του " ασφαλιστικού κεφαλαίου".

δ. Προσαύξηση λόγω οικογενειακών βαρών.

Πρ.33
45

Για τα οικογενειακά επιδόματα και κυρίως για τα επιδόματα τέκνων η επιτροπή προβληματίστηκε για την καταβολή του επιδόματος αυτού στους συνταξιούχους από το Δ.Α.Ο.Ε.Μ. Τελικά η επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα:

1ον να καταβάλλονται από τους ασφαλιστικούς φορείς για να μην ταλαιπωρούνται οι συνταξιούχοι " πηγαλινοερχόμενοι" μεταξύ αρμοδίων φορέων.

2ον.τα επιδόματα τέκνων να είναι του αυτού ύψους για όλους της ασφαλιστικούς φορείς και όλους τους ασφαλισμένους ήτοι 10% για το πρώτο παιδί 15% για το δεύτερο και 20% για το τρίτο επί του μισού του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλή ΑΕΠ ,αναπροσαρμοσμένο με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

3ον.κατά πλειοψηφία το επίδομα μη εργαζομένης και μη συνταξιοδοτούμενης συζύγου να είναι ίσο με το 10% της καταβαλλομένης σύνταξης.(μειοψηφία 3 μελών, τα οποία διατυπώνουν την άποψη ότι το επίδομα συζύγου πρέπει να είναι ενιαίο για τους ασφαλισμένους όλων των ασφαλιστικών Οργανισμών και να υπολογίζεται επί ενός σταθερού ποσού (Α.Ε.Π) .

4ον.Ομόφωνα: Τα οικογενειακά επιδόματα να καταβάλλονται μόνον για την κύρια και όχι για την επικουρική σύνταξη διότι η επικουρική παροχή λειτουργεί σε πλαίσια αυστηρά ανταποδοτικά αντιστοιχίας εισφορών- παροχών. Ως εκ τούτου το οικογενειακό επίδομα ως μη ανταποδοτική παροχή, θα πρέπει να καταβάλλονται από μία πηγή.

II. ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

α. απαλλοτούμενα ποσοστά.

Πρ 6
11
27
36

Κοινή ήταν η διαπίστωση των ασχολουμένων με την Κοινωνική ασφάλιση κατά τα μέσα του έτους 1990 ότι ο αριθμός των δικαιούχων σύνταξης αναπηρίας είχε υπέρμετρα αυξηθεί σε σύγκριση με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα (29% περίπου του συνολικού αριθμού συνταξιούχων του ΙΚΑ) με συνέπεια την υπέρμετρη επιβάρυνση του Ιδρύματος και την εξ αυτής αλλά και άλλων ακόμη λόγων εμφάνιση μεγάλων ελλειμμάτων στο προϋπολογισμό του Ιδρύματος. Το γεγονός αποδίδονταν στο υπάρχον ευνοϊκό καθεστώς ρυθμίσεων του Α.Ν 1846/51 σε ότι αφορά την αναπηρία, στη μη ικανοποιητική και κατά ορισμένους, κακή λειτουργία του μηχανισμού απονομής των σύνταξεων της κατηγορίας αυτής ΑΥΕ- ΒΥΕ) και ακόμη στην καταχρηστική εφαρμογή των διατάξεων για την ασφαλιστική αναπηρία.

Η πολιτεία επεχείρησε την αντιμετώπιση του θέματος με την ψήφιση του ν. 1902/90, που τροποποιήθηκε εν μέρει με το ν. 1976/91.

Με το αρθ. 27 παρ.1 περ.5 του Ν. 1902/90 τροποιήθηκε επί το αυστηρότερον η έννοια της αναπηρίας των προς συνταξιοδότηση ασφαλισμένων και καθιερώθηκαν οι βαθμίδες:

α) Της βαριάς αναπηρίας, με ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης 80% και άνω, με συνεκτιμώμενο στοιχείο το επίπεδο μόρφωσης του ασφαλισμένου για δικαίωμα λήψης πλήρους σύνταξης εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις χρόνου ασφάλισης.

β) της συνήθους αναπηρίας με ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης 67% και άνω και συνεκτιμώμενα στοιχεία το επίπεδο μόρφωσης του ασφαλισμένου και την επαγγελματική του απασχόληση και για δικαίωμα λήψης των 3/4 του πλήρους ποσού της σύνταξης.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος έχει πλέον των 6000 ΗΕ ή, η αναπηρία του φείλεται σε ψυχιατρικές παθήσεις δικαιούται το πλήρες ποσό της σύνταξης.

Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις αναπηρίας η διάρκεια αυτής πρέπει να ανέρχεται κατά πρόβλεψη σε ένα (1) χρόνο το λιγότερο. Εάν ο χρόνος είναι μικρότερος χορηγείται η κατά τη γ βαθμίδα προβλεπόμενη παροχή.

γ) της μερικής αναπηρίας με ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης 50% και άνω, με συνεκτιμώμενα στοιχεία όλους τους παράγοντες της αγοράς εργασίας (δηλ. μόρφωση, επαγγελματική

απασχόληση και τόπο εργασίας), και διάρκεια αναπηρίας κατά πρόβλεψη τουλάχιστον ένα (1) εξάμηνο για δικαίωμα λήψης 1/2 του πλήρους ποσού σύνταξης εκτός αν η αναπηρία του ασφαλισμένου οφείλεται σε ψυχιατρική νόσο οπότε δικαιούται τα 3/4 του ποσού της ακεραίας σύνταξης.

Σε περιπτώσεις προϋπάρχουσας αναπηρίας θεμελιώνεται δικαίωμα παροχής μόνο εάν η μεταγενέστερη της υπαγωγής στην ασφάλιση αναπηρία φθάνει τουλάχιστον το μισό (1/2) της κατά περίπτωση αναπηρίας.

Παράλληλα, με τη διατάξη του άρθρου 27 παρ.1 περ. 5στ. του Ν. 1902/90, όπως αντικαταστάθηκε με το αρθ. 12 παραγ. 3 του Ν. 1976/91), το δικαίωμα των διοικητικών (Δ/ντής- ΤΔΕ) και δικαστικών οργάνων (Δ.Π-ΔΕ) για επαύξηση του ποσοστού της ιατρικής αναπηρίας, χωρίς περιορισμό, με βάση τα κριτήρια αγοράς εργασίας-κοινωνικά-Οικογενειακά, η λεγόμενη "ασφαλιστική αναπηρία" που πρόβλεπαν οι προισχύσασες διατάξεις, περιορίστηκε σε 17 ποσοστιαίες μονάδες, προς περιστολή της καταχρηστικής εφαρμογής.

2. Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τ' ανωτέρω, τα σχετικά Ευρωπαϊκά πρότυπα (που αναφέρονται στην εισήγηση μέλους της και τις σχετικές προτάσεις του επί του θέματος, πρακτικά της 5ης Συνεδρίασης της της 31-3-94, μετά μακρά διαλογική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της αποφάσισε κατά πλειοψηφία (μειοψηφία ενός μέλους) να προτείνει την καθιέρωση δύο (2) βαθμίδων αναπηρίας, αντί τριών που προβλέπουν οι νόμοι 1902/90 και 2084/92, για τη λήψη σύνταξης αναπηρίας από όλους τους ασφαλισμένους (μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους):

α) Την αναπηρία με ποσοστό 67% και άνω, με διάρκεια ιατρικής αναπηρίας, κατά πρόβλεψη το λιγότερο ενός (1) έτους και συνεκτιμώμενα στοιχεία τις συνθήκες της αγοράς εργασίας στη μόρφωση, την επαγγελματική απασχόληση, κατά τόπο εργασίας για δικαίωμα λήψης του πλήρους ποσού της προβλεπόμενης από τις κείμενες διατάξεις σύνταξης.

β) Τη μερική αναπηρία με ποσοστό 50%, με διάρκεια ιατρικής αναπηρίας κατά πρόβλεψη το λιγότερο έξι (6) μήνες συνεκτιμώμενα τ' αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, για δικαίωμα λήψης του 1/2 του πλήρους ποσού σύνταξης κατά τα προβλεπόμενα.

Αποφάσισε επίσης να προτείνει σε περίπτωση που η μερική αναπηρία οφείλεται σε ψυχιατρικές παθήσεις και συντρέχουν και οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις χρόνου ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος έχει 6000 ημέρες εργασίας να χορηγούνται τα 3/4 του πλήρους ποσού της προβλεπόμενης σύνταξης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσοστό αναπηρίας 80% και πάνω για τη λήψη πλήρους ποσού σύνταξης που καθιερώθηκε τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ 1 περ. 5α του Ν. 1902/90 είναι πολύ υψηλό, δεν μπορεί να αιτιολογηθεί και με δεδομένο ότι δεν προβλέπεται για άλλα ασφαλιστικά ταμεία μισθωτών ή αυτοασφαλιστούμενων κυρίως ή επικουρικής ασφάλισης από προισχύουσες διατάξεις οδηγεί σε ανεπαρκή ασφαλιστική προστασία των ασφαλισμένων του ΙΚΑ.

Κατά την άποψη της, καθοριστικός παράγοντας στην απονομή συντάξεων αναπηρίας στην έκταση που επιβάλλει η νοσηρότητα των ασφ/νων του Ιδρύματος πρέπει να είναι ο μηχανισμός απονομής των συντάξεων, η σωστή και εύρυθμη λειτουργία του οποίου, τόσο στον Ιατρικό τομέα (έκδοση γνωματεύσεων ΑΥΕ-ΒΥΕ) όσο και στον διοικητικό (ΤΔΕ-Δ/της Τ.Δ.Ε) θα αποτρέψει την εμφάνιση εικονικών αναπήρων συνταξιούχων, και την εκ τούτου οικονομική επιβάρυνση του Ιδρύματος.

3. Αναφορικά με το καθιερωθέν από το νόμο όριο (plafond) ασφαλιστικής αναπηρίας των 17 ποσοστιαίων μονάδων μέχρι του οποίου μπορούν τα διοικητικά και τα δικαστικά όργανα να επαυξάνουν το ποσοστό της Ιατρικής αναπηρίας, η επιτροπή αφού έλαβε υπόψη και την ανωτέρω αναφερθείσα πρόταση- απόφαση της για μείωση των ποσοστών Ιατρικής αναπηρίας, αποφάσισε κατά πλειοψηφία (μελοψηφούντων 3 μελών της) να προτείνει τη διατήρηση του ποσοστού αυτού για τους ίδιους λόγους για τους οποίους τούτο θεσμοθετήθηκε, δηλ. της αποτροπής καταχρηστικής κρίσης της ασφαλιστικής αναπηρίας. Άποψη της επιτροπής είναι ότι η σχετική δέσμευση του ποσοστού ασφαλιστικής αναπηρίας για επαύξηση του ποσοστού της Ιατρικής αναπηρίας θα μπορούσε να καταργηθεί εφόσον ο μηχανισμός απονομής των συντάξεων αναπηρίας λειτουργούσε σωστά και αποτελεσματικά και στο σημείο αυτό θα πρέπει να καταβληθούν μεγάλες προσπάθειες."

β. Χρονικές προϋποθέσεις

Οι ισχύουσες (αρ. 25 ν.1084/92).

γ. Υπολογισμός σύνταξης

Όπως επί σύνταξης γήρατος. Αν έχει πραγματοποιηθεί χρόνος κατώτερος των 15 ετών (4.500 ημέρες ασφάλισης) το κατώτατο όριο υπολογίζεται με βάση τα 15 χρόνια.

δ. Ισχύς των διατάξεων.

Οι ανωτέρω διατάξεις θα τύχουν άμεσου εφαρμογής για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους. Οι ήδη όμως συνταξιούχοι όσοι έχουν κριθεί ανάπηροι με το ισχύον (ν. 1902/90) καθεστώς κατά 67% και λαμβάνουν τα 3/4 της σύνταξης, μόνον εφόσον και όταν, επανακριθούν από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή ανάπηροι κατά 67% με το νέο καθεστώς θα δικαιωθούν της πλήρους σύνταξης.

ΙΙΙ. ΣΥΝΤΑΞΗ ΛΟΓΩ ΘΑΝΑΤΟΥ

Οι συντάξεις θανάτου της ελληνικής κοινωνικής ασφάλισης έχουν στηριχθεί σε κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα παρωχημένων εποχών, τα οποία έχουν ξεπεραστεί από τις σύγχρονες εξελίξεις. Τούτο απαιτεί, οι συντάξεις λόγω θανάτου να αποτελέσουν αντικείμενο γενικότερου προβληματισμού γιατί ειδικά, ο ασφαλιστικός κίνδυνος του θανάτου έχει οικοδομηθεί σε ξεπερασμένες από τις σύγχρονες εξελίξεις κοινωνικές και οικονομικές, αντιλήψεις.

Οι αντιλήψεις αυτές στηρίζονται στα προ πολλών δεκαετιών δεδομένα που επικρατούσαν στην οικογένεια, σύμφωνα με τα οποία κυρίαρχος και αποκλειστικός οικονομικός παράγοντας ήταν ο σύζυγος-πατέρας και οι γυναίκες, απασχολούμενες με τις οικιακές εργασίες και την ανατροφή των παιδιών, χαρακτηρίζονταν πάντα προστατευόμενα μέλη. Συνέπεια τούτων ήταν ο σύζυγος να θεωρείται πάντα προστάτης των θηλέων μελών της οικογένειας, όσο ήταν άγαμος, ανεξάρτητα από ηλικία και η χήρα, σε κάθε περίπτωση, να τεκμαίρεται ότι με το θάνατο του συζύγου της είχε ανάγκη καλύψεως από ισόβια χρηματική παροχή. Πάνω στις αντιλήψεις αυτές έχει στηριχθεί το πλέγμα των παροχών επιζώντων με απηρχαιωμένες επιβιώσεις, κατά περιπτώσεις, των συντάξεων άγαμων θυγατέρων και αδελφών, ανεξάρτητα από ηλικία, που περιορίστηκαν καθυστερημένα και με μέτρο βραδείας αποδόσεως με το άρθρο 4 του ν. 1902/90. Κρατούσα, όμως αρχή σχετικά με τη χήρα, παρά τις διαφοροποιήσεις που έχουν σημειωθεί σχετικά με τη θέσπιση της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία, είναι η απόλυτη τήρηση του γενικού κανόνα περί υπάρξεως δικαιώματος συνταξιοδότησης εφ' όρου ζωής, χωρίς καμιά προϋπόθεση και ανεξάρτητα από την επαγγελματική ή εισοδηματική της κατάσταση. Οι περισσότερες νομοθεσίες των χωρών της Ε.Ο.Κ στο θέμα αυτό, έχουν θέσει προϋποθέσεις σχετικές με τη διάρκεια της παροχής την ηλικία, την απασχόληση, την οικογενειακή κατάσταση, την ύπαρξη εισοδήματος κ.λ.π.

Αντίθετα στη χώρα μας τα θήλεα μέλη της οικογένειας απολαμβάνουν ειδικής προστασίας στην περίπτωση θανάτου των αρρένων μελών, έστω κι αν έχουν τη δυνατότητα απασχόλησης, ή αν έχουν συντάξεις από προσωπική εργασία ή άλλα εισοδήματα. Τεκμαίρεται, δηλαδή, η επέλευση ασφαλιστικού κινδύνου στο πρόσωπό τους, παρά το γεγονός ότι οι μεταλλαγές που έχουν γίνει σχετικά με τη θέση της γυναίκας, διαφεύδουν, σε πολλές περιπτώσεις, την επέλευση του κινδύνου αυτού.

Αναμενόμενη ήταν, επομένως, στη γενικότερη προσπάθεια εκλογίκευσης του κοινωνικο-ασφαλιστικού συστήματος που

επιχειρήθηκε με τις νομοθετικές μεταβολές των τελευταίων ετών, η λήψη εκείνων των μέτρων που θα οριοθετούσαν για το είδος της παροχής αυτής τις προϋποθέσεις που επιβάλλουν τα σύγχρονα δεδομένα.

Ειδικότερα αντί της άνευ όρων συνταξιοδότησης, αναγκαία ήταν η πρόβλεψη των προϋποθέσεων ηλικίας, δυνατότητας απασχόλησης, ύπαρξης τέκνων, άλλου εισοδήματος, οι οποίες θα αιτιολογούσαν τη λόγω θανάτου συνταξιοδότηση. Τελικά όμως οι σχετικές μεταβολές περιορίστηκαν, κυρίως, στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα των αγάμων ενηλίκων θυγατέρων και αδελφών που υπήρχε στο Δημόσιο και σε ειδικά Ταμεία. Τον μεγάλο όγκο, όμως των συνταξιούχων θανάτου αποτελούν, όπως είναι γνωστό, οι χήρες, οι ρυθμίσεις για τις οποίες χαρακτηρίζονται από ατομία, διστακτικότητα, άγνοια της πραγματικότητας αλλά και σημαντική ασάφεια.

Ειδικότερα, για τα μέχρι 31/12/92 ασφαλισμένα πρόσωπα δεν έγινε κάποια ουσιαστική μεταβολή στο ισχύον καθεστώς κι έτσι για αρκετές δεκαετίες θα εξακολουθήσει η συνταξιοδότηση των χηρών χωρίς ειδικές προϋποθέσεις. Στην εποχή που οι ανάγκες οικονομικής εξισορρόπησης του θεσμού επιβάλλουν τη μέγιστη δυνατή αναζήτηση αποτελεσματικότητας στη χρησιμοποίηση των οικονομικών μέσων που διατίθενται για τη χρηματοδότηση των παροχών, αποτελεί τελείως λανθασμένη εκτίμηση η διατήρηση παροχών που, κατά κοινή πείρα, δεν βρίσκουν δικαιολογητική βάση στις σύγχρονες συνθήκες.

Σύμφωνα, άλλωστε, με τις κατά το απότερο παρελθόν κρατούσες συνθήκες της απασχόλησης της γυναίκας με τα "οικιακά" οι εκ παλαιών ασφαλισμένων συνταξιούχοι λόγω θανάτου δεν περιλαμβάνονται κατά κανόνα, στις απαγορεύσεις απασχολήσεως που ισχύουν για τους συνταξιούχους από άλλη αιτία. Αποτέλεσμα αυτής της διάκρισης είναι το γεγονός ότι ο εξ ίδιας εργασίας συνταξιούχος αντιμετωπίζει, εφόσον απασχολείται και η αμοιβή του υπερβαίνει καθορισμένο όριο, την αναστολή καταβολής της σύνταξης του, ενώ ο συνταξιούχος λόγω θανάτου μπορεί να απασχολείται χωρίς περιορισμό.

Σχετικά με τους νέους, από 1/1/93 ασφαλισμένους στο σχέδιο του ν. 2084/92 που είχε κατατεθεί στη Βουλή, προβλεπόταν (σχέδιο άρθρων 11 και 27) πλέγμα διατάξεων που εξαρτούσε τη γένεση αξιώσεως συνταξιοδοτήσεως λόγω θανάτου από προϋποθέσεις ανικανότητας, ηλικίας, εισοδήματος, υπάρξεως ανηλίκων τέκνων κ.λ.π ενώ καθιέρωνε και την προσωρινή, επί διετία, συνταξιοδότηση σε ορισμένες περιπτώσεις. Οι ρυθμίσεις

αυτές ακολουθούσαν ορθή κατεύθυνση και συνέτειναν στη θεμελίωση ενός νέου εκσυγχρονισμένου καθεστώτος, χωρίς να αποκλειόταν, κατά την ψήφιση του νόμου, η ανάγκη κάποιας διαφοροποίησης των προϋποθέσεων του σχεδίου.

Τελικά, όμως οι διατάξεις του σχεδίου εγκαταλείφθηκαν, κατά το μεγαλύτερο μέρος και στα παραπάνω άρθρα, όπως ψηφίστηκαν, προβλέπεται ότι σύνταξη θανάτου δικαιούται ο επιζών σύζυγος, εφόσον έχει μια από τις παρακάτω προϋποθέσεις.

" α. Είναι ανάπηρος και ανίκανος για κάθε βιοποριστική εργασία σε ποσοστό 67% τουλάχιστον".

β. " Δεν έχει μέσο μηνιαίο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερο του 40πλάσιου του εκάστοτε ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20% για καθένα από τα κατά την παρ.2 του άρθρου αυτού προστατευόμενα και δικαιούμενα σύνταξης παιδιά.

Εάν το μέσο μηνιαίο εισόδημα είναι ουσιαδώς μεγαλύτερο από το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο, καταβάλλεται το ήμισυ της δικαιούμενης σύνταξης.

Το τελευταίο, όμως, εδάφιο των παραπάνω διατάξεων, όπως έχει διατυπωθεί, δημιουργεί σημαντική ασάφεια γύρω από το θέμα και προκαλεί δυσχερή ερμηνευτικά προβλήματα. Με αυτό προβλέπεται, όπως αναφέρθηκε, ότι εάν το μέσο μηνιαίο εισόδημα είναι ουσιαδώς μεγαλύτερο από το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο (40πλάσιο ημερ. ανειδ. εργάτη) καταβάλλεται το ήμισυ της δικαιούμενης σύνταξης, χωρίς να προσδιορίζεται με αντικειμενικά κριτήρια ποιο είναι το ουσιαδώς μεγαλύτερο ποσό.

Αποτέλεσμα αυτής της τακτικής είναι να ταλαιπωρούνται οι ενδιαφερόμενοι, οι υπηρεσίες και τα όργανα επίλυσης των ασφαλιστικών διαφορών με προσφυχές και λοιπά ένδικα μέσα.

Οι ασφαλιστικές παροχές, όμως πρέπει να εξαρτώνται από σαφή και αντικειμενικά κριτήρια, ώστε η απονομή τους να χαρακτηρίζεται από απλότητα και ταχύτητα και να αποφεύγεται η μακροχρόνια ταλαιπωρία των ενδιαφερομένων και η περαιτέρω επιβάρυνση των οργάνων που ασχολούνται με την επίλυση των ασφαλιστικών διαφορών.

Με το προτεινόμενο πλέγμα δικαίου η επιτροπή κρίνει ότι επιτυγχάνεται ο εκσυγχρονισμός των σχετικών διατάξεων που οδηγούν σε εύστοχες λύσεις και συνδυάζουν την οικονομική και κοινωνική αποτελεσματικότητα.

Ετσι και όσον αφορά

τον τον χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση λόγω θανάτου ασφαλισμένου αποφάσισε ομόφωνα και προτείνει:

α) τη θέσπιση ενιαίων προϋποθέσεων για συνταξιοδότηση των μελών οικογένειας παλαιών και νέων ασφαλισμένων, μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων και

β) την εναρμόνιση των προϋποθέσεων για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου με τις αντίστοιχες ισχύουσες επί αναπηρίας, ώστε να μην υπάρχει διαφοροποίηση στις απαιτούμενες ημέρες εργασίας στην τελευταία (πριν την επέλευση της αναπηρίας ή του θανάτου) πενταετία (600 ημ. επί αναπηρίας ,300 επί θανάτου).

γ) να επεκτείνεται το χρονικό διάστημα της τελευταίας προ του θανάτου πενταετίας ,όσο και τα διαστήματα συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας -επιδοτούμενης ανεργίας και ασθένειας.

2ον. Όσον αφορά τα δικαιούχα πρόσωπα:

Τα μέλη της επιτροπής αποφασίζουν ομόφωνα, για λόγους ίσης μεταχείρισης και ισότητας που επιτάσσει το άρθρο 4 παρ.1 του Σ/τος, να προτείνουν όπως οι ρυθμίσεις είναι ενιαίες για άνδρες και γυναίκες παλαιούς και νέους ασφαλισμένους.

Ειδικότερα:

-Δικαιούχος συντάξεως λόγω θανάτου, του ετέρου συζύγου καθίσταται:

α : ο (η) σύζυγος για μια τριετία από την πρώτη του επομένου του θανάτου μηνός (το χρονικό αυτό διάστημα θεωρείται από τα μέλη της επιτροπής ως ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος προσαρμογής προς τις νέες διαμορφούμενες καταστάσεις του (της) καταλειπομένου συζύγου και το απολύτως απαραίτητο χρονικό διάστημα για την εξεύρεση εργασίας), χωρίς έλεγχο της συνδρομής ειδικών προϋποθέσεων (ηλικίας, αναπηρίας, εισοδήματος) .

Η σύνταξη μετά την παρέλευση τριετίας διακόπτεται και επαναχορηγείται μετά το 65ο έτος της ηλικίας με την προϋπόθεση ότι δεν συντρέχει δικαίωμα σύνταξης εξ ίδιας εργασίας.

β.ο (η) σύζυγος της θανούσας (του θανόντος) εάν μετά την εκπνοή της τριετίας έχει συμπληρώσει το 45ο έτος της ηλικίας του (της) και είναι ανάπηρος σε ποσοστό 67% και άνω ή δεν διαθέτει εισοδήματα, μεγαλύτερα του 40/πλάσιου του ημερομισθίου ανεπίδικετου εργάτη.

γ.ο (η) ανάπηρος σύζυγος με αναπηρία 67% και άνω και εφόσον το συνολικό μηνιαίο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή δεν είναι μεγαλύτερο του 40/σίου του ημερομισθίου του ανεπίδικετου εργάτη. (Οι ανωτέρω προϋποθέσεις απαιτούνται αθροιστικά). Αν το συνολικό μηνιαίο εισόδημα υπερβαίνει το ανωτέρω όριο από τη σύνταξη περικόπτεται ποσό ίσο με το υπεράνω του ορίου ποσό εισοδήματος.

δ: ο, η σύζυγος ο (η) οποίος (α), έχει συμπληρώσει κατά την ημερομηνία επελεύσεως του θανάτου του (της) συζύγου της (του) το 45ο έτος της ηλικίας του και δεν διαθέτει συνολικό μηνιαίο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή, άνω του 40πλάσιου του ημερομισθίου του ανεπίδικετου εργάτη. Από το συνολικό μηνιαίο εισόδημα υπερβαίνει το ανωτέρω όριο από τη σύνταξη περικόπτεται ποσό ίσο με το υπεράνω του ορίου ποσό εισοδήματος.

ε. Όσον αφορά τα λοιπά μέλη οικογένειας η επιτροπή κρίνει ότι οι εγγονοί ή πρόγονοι (ανήλικοι) οι ορφανοί και από τους δύο γονείς και συντηρούμενοι από τον (την) θανόντα (ουσα), πρέπει να τύχουν της μέριμνας και της προστασίας της Πολιτείας, συνταξιοδοτούμενα. Από τα δικαιούχα όμως πρόσωπα κρίνει ότι πρέπει να αποκλειστούν οι γονείς.

3. Η επιτροπή αφού έλαβε υπόψη της όλες τις παραμέτρους, τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στα δικαιολογία πρόσωπα και στους Οργανισμούς, προτείνει ομόφωνα:

α. η σύνταξη λόγω θανάτου να υπολογίζεται επί του ποσού που θα εδικαιούτο ο θανών εάν είχε καταστεί ολικώς ανάπηρος.

β: ως κοινωνικά αποδεκτό και δίκαιο ποσοστό το 70% της σύνταξης την οποία θα εδικαιούτο ο (η) θανών (ουσα) εάν καθίστατο ολικώς ανάπηρος κατά την ημέρα του θανάτου του, για τη χήρα ή το χήρο και 25% για κάθε παιδί και εάν συντρέχουν χήρα (ος) και παιδιά περισσότερα του ενός έως το 100% της σύνταξης την οποία θα εδικαιούτο ο (η) θανών (ουσα).

γ : εάν δικαιούχα είναι μόνο τα παιδιά του (της) θανόντος (ουσης) 25% το καθένα και έως 100% της σύνταξης. Σε περιπτώσεις που δικαιούχα μέλη είναι παιδιά ανήλικα , η επιτροπή κρίνει ότι για λόγους κοινωνικής προστασίας και μέριμνας ιδιαίτερα αναξιοπαθούντων ατόμων, όπως είναι τα ορφανά παιδιά , δεν θα πρέπει να γίνεται έλεγχος εισοδήματος λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα και με τη Συνταγματική επιταγή (αρθ. 21 παρ.1) η "παιδική ηλικία" τελεί υπό την προστασία του Κράτους , (πολύ περισσότερο των ορφανών τέκνων) και ότι η συνταξιοδοτική παροχή χορηγείται για εκείνο μόνον το χρονικό διάστημα που απαιτείται έως της ενηλικίωσης, και η οποία απαιτεί αυξημένα έξοδα συντήρησης (μόρφωσης, εκπαίδευσης, ανατροφή κ.λ.π).

δ : σε περίπτωση που δικαιούχα είναι παιδιά ορφανά και από τους δύο γονείς, ανήλικα (κάτω των 18 ετών), η κάτω των 24 όταν σπουδάζουν το ποσοστό συνταξιοδότησης του ενός τέκνου να ανέρχεται στο 60% της συντάξεως την οποία θα εδικαιούτο ο (η) θανών (ουσα) και από τους δυο γονείς ,εάν συντρέχουν δύο δικαιούχα τέκνα στο 80% και τρία και άνω στο 100% της συντάξεως και από τους δύο γονείς.

4. τα μέλη της επιτροπής έχοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω προαναφερόμενα για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου - ομόφωνα αποφασίζουν:

α. την κατάργηση, της συνταξιοδότησης αγάμων ή διαζευγμένων θυγατέρων για τις καινούργιες και παλιές με την έννοια που ανωτέρω οριοθετήθηκε και για όσες ήδη συνταξιοδοτούνται το ποσό της μηνιαίας σύνταξης περικόπτεται έτσι ώστε το άθροισμα του ποσού αυτού και του ποσού των εισοδημάτων από άλλες πηγές να μην υπερβαίνει τις 200.000 δρχ ,με θέσπιση μεταβατικής περιόδου.

β. όσον αφορά τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης αναπήρων τέκνων σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου γονέα, διευκρινίζεται ότι τα ανάπηρα τέκνα δικαιούνται συνταξιοδότησης εφ' όρου ζωής" εφόσον κατά το χρόνο του θανάτου του ασφαλισμένου η συνταξιούχου είναι ανίκανα για κάθε εργασία εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν ή μετά το θάνατο αλλά πριν την συμπλήρωση του 18ου έτους ή του 24ου εφόσον σπουδάζουν".

γ. για το θέμα της αναστολής χορήγησης κατώτατων ορίων και στους συνταξιούχους λόγω θανάτου για την περίοδο που απασχολούνται σε εξηρητημένη εργασία όπως και στους συνταξιούχους λόγω γήρατος ομόφωνα από την επιτροπή υιοθετείται, η σχετική ρύθμιση.

5. τέλος και όσον αφορά το θέμα εάν επί συντάξεων λόγω θανάτου θα υπάρξουν ξεχωριστά κατώτατα όρια .

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

ότι, "σε περίπτωση θανάτου θα χορηγείται το 70% της συντάξεως του θανόντος, δεν θα υπάρχει ειδικό κατώτατο όριο θανάτου, αλλά μετά έλεγχο εισοδήματος θα χορηγείται το κατώτατο όριο γήρατος (ελάχιστο όριο διαβίωσης) και τούτο διότι η σύνταξη πλέον είναι κοινωνική και όχι ασφαλιστική, με την έννοια της αντιστοιχίας εισφοράς- παροχής. (σχετικά στο κεφάλαιο κατώτατων ορίων).

Τέλος η Επιτροπή εισηγείται ομόφωνα την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων και στην Επικουρική Σύνταξη .

IV. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Πρ. 34
38,3

Τρία συστήματα ισχύουν διεθνώς για τον τρόπο αύξησης των συντάξεων.

1ον το αυτόματο

2ον το ημι αυτόματο

3ον το πλήρως ελεύθερο κατά το οποίο η αύξηση των συντάξεων εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του αποφασίζοντος οργάνου.

Βεβαίως κατά την κρίση της επιτροπής το ιδεωδέστερο σύστημα θα ήταν η αυτόματη αύξηση των συντάξεων σύμφωνα με τον δείκτη τιμών καταναλωτή. Παρουσιάζει όμως το μειονέκτημα σε περιόδους οικονομικής κρίσης ή ειδικών οικονομικών ή άλλων προβλημάτων κάποιου Οργανισμού, όταν επιβάλλεται χορήγηση μειωμένου ποσοστού αύξησης ή ακόμα και αναστολή των αυξήσεων ή, όταν χάριν γενικότερας εισοδηματικής πολιτικής επιβάλλεται γενικός περιορισμός των αυξήσεων μισθών και συντάξεων να μη διασφαλίζει την επίτευξη των παραπάνω στόχων.

Το πλήρως ελεύθερο, κατά το οποίο η αύξηση των συντάξεων εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του αποφασίζοντος οργάνου ενέχει το κίνδυνο να υποκύπτει κάθε φορά το αρμόδιο όργανο στις ασκούμενες πιέσεις, ή να χορηγούνται ιδιαίτερα χαμηλές αυξήσεις.

Η σύνδεση δε της αυξήσεως των συντάξεων με το ημερομίσθιο του ανεπίδοτου εργατή δεν ενδείκνυται, διότι ο τρόπος αύξησης του δεν έχει καμιά σχέση με τα ασφαλιστικά δεδομένα και στην αύξησή του, καθώς και εν γένει στις συλλογικές συμβάσεις παρεισφύουν άλλοι παράγοντες, εξωασφαλιστικοί.

Κατόπιν των ανωτέρω και με το δεδομένο του σκοπού της αυξήσεως των συντάξεων, της αναπλήρωσης δηλαδή της απωλεσθείσης αγοραστικής αξίας τους.

η Επιτροπή κρίνει ότι ένα "minimum" αυξήσεως πρέπει να διασφαλίζεται ενώ συγχρόνως κατά τη γνώμη της δεν θα πρέπει να προταθεί και ένα σύστημα πλήρους "ακαμψίας" κατά το οποίο ο εκάστοτε Υπουργός δεν θα έχει τα περιθώρια, μετά από εκτίμηση και στάθμιση των οικονομικών δεδομένων, να κινείται μεταξύ ενός ανωτέρω και κατώτερου ορίου αυξήσεως.

Η Επιτροπή κατόπιν τούτων, αποφασίζει ομόφωνα:

1. Οι συντάξεις να αυξάνονται υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους μετά από απόφαση του Υπουργού, σε

.../...

ποσοστό το οποίο δεν θα είναι κατώτερο του ποσοστού αυξήσεως των συντάξεων των Δημοσίων Υπαλλήλων και ανώτερο του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους ".

2. Η διάταξη θα είναι άμεσου εφαρμογής για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους οι οποίοι θα συνταξιοδοτηθούν με το νέο καθεστώς καθώς και για τους ήδη συνταξιούχους.

Υ. ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ -ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

- Πρ. 26 1. Από τους τρεις τελευταίους ασφαλιστικούς νόμους προκύπτει
29,3 σαφώς ότι το ασφαλιστικό πρόβλημα εντοπίζεται στενά στην
34 οικονομική του διάσταση διερευνούμενο ως βασικό αίτιο
38,3 δημιουργίας υψηλών δημοσιονομικών ελλειμμάτων που πρέπει με
43,2 κάθε τρόπο να μειωθούν. Στόχος τους, να συμπιεσθεί στο
44 ελάχιστο η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.
45

Χαρακτηριστικό της τάσης αυτής είναι ότι θεσμός των κατωτάτων ορίων ουσιαστικά καταργείται και το δικαίωμα των νέων δικαιούχων περιορίζεται στην οργανική σύνταξη, ενώ οι εκατοντάδες χιλιάδες σημερινοί δικαιούχοι κατωτάτου ορίου, με τη μέθοδο περιορισμένου ποσοστού αυξήσεως, των ποσών των κατωτάτων ορίων, βαθμιαία διολισθαίνουν σε απαράδεκτα χαμηλό ύψος παροχής.

Τα κατώτερα όρια ως γνωστόν, αποτελούν την σοβαρότερη οικονομική επιβάρυνση όλων των Ασφαλιστικών Οργανισμών και κυρίως του Ι.Κ.Α ενώ συγχρόνως, γίνεται άνιση και αδικαιολόγητη αναδιανομή του δημοσίου χρήματος χορηγώντας παροχές μη ανταποδοτικές, αλλά επιδοτούμενες από το κοινωνικό σύνολο σε ανθρώπους που δεν έχουν πραγματική ανάγκη, λόγω εισοδημάτων.

Τα μεμονωμένα του ισχύοντος συστήματος κατωτάτων ορίων είναι γνωστά, δεν αποτελούν όμως λόγω κατάργησής του, αλλά μεταβολών που θα εξασφαλίσουν μεγαλύτερη κοινωνική και οικονομική αποτελεσματικότητα.

Εχοντας λοιπόν υπόψη η επιτροπή τ' ανωτέρω αλλά, και όσο αναφέρθησαν στην αρχή στο γενικό κεφάλαιο με τις διαπιστώσεις (κατώτερα όρια) εισηγείται, την αναμόρφωση εκ "βάθρων" του θεσμού και την χορήγηση ενός κατωτάτου ορίου ή ελαχίστου ορίου διαβίωσης μετά από έλεγχο εισοδήματος.

Ετσι ελέγχονται όχι μόνο περιπτώσεις κοινωνικής αδικίας και ανισότητες αλλά και η οικονομική σπατάλη και η διασπάθιση του δημοσίου χρήματος ενώ αποκαθίσταται η κοινωνική δικαιοσύνη στο βαθμό που η Πολιτεία παρέχει στον καθένα "ανάλογα με τις ανάγκες του και τα οικονομικά του δεδομένα".

Τα μέλη της επιτροπής ομόφωνα αποφασίζουν να διατυπωθούν δύο προτάσεις ως προς τον θεσμό των κατωτάτων ορίων.

α. Συνταξιοδότηση 3 επιπέδων ή σταδίων.

" Με το κατώτατο όριο λαμβάνεται πρόνοια από την πολιτεία όπως το καταβαλλόμενο, από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, στις ασθενέστερες κατηγορίες των ασφαλισμένων όριο σύνταξης να μην είναι κατώτερο ενός ορισμένου ποσού. Έτσι, όταν μετά την συμπλήρωση των απαιτούμενων προϋποθέσεων θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μετά τον προβλεπόμενο από τις καταστατικές διατάξεις, υπολογισμό του καλούμενου οργανικού ποσού, αν τούτο υπολείπεται ενός ορισμένου ορίου (Κ.Ο) καταβάλλεται το κατώτερο προβλεπόμενο όριο.

Σύμφωνα με την πρότασή της Επιτροπής, το όριο αυτό καταβάλλεται πλήρες μόνον σε όσους έχουν συμπληρώσει 10.500 ημέρες (35 έτη) ασφάλισης και είναι ίσο με το 80% του κατώτερου μηνιαίου μισθού υπαλλήλου, κατά την Εθνική Συλλογική Σύμβαση.

Το ποσό αυτό μειώνεται κατά ποσοστό 1% -1,5% για κάθε χρόνο (ή 300 ημερ) που λείπει από τα 35 έτη. Έτσι στα 4.500 ημ φθάνουμε στο 50% -60% του μηνιαίου μισθού υπαλλήλου κατά την Εθνική Συλλογική Σύμβαση.

Το προβλεπόμενο αυτό κατώτερο ποσό το οποίο θα είναι "ασφαλιστικής υψής" θα καταβάλλεται δηλ. από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και θα επιβαρύνει οικονομικά με το κόστος του, τους προϋπολογισμούς των Ασφαλιστικών Οργανισμών. Όταν η σύνταξη οργανική και κατώτατο όριο (χωρίς τα οικογενειακά βάρη) υπολείπεται του 80% του κατ.μηνιαίου μισθού υπαλλήλου κατά την εθνική συλλογική σύμβαση θα χορηγείται, ύστερα από έλεγχο εισοδήματος συμπληρωματική συνταξιοδοτική παροχή, ίση με τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών ποσών."

Η συμπληρωματική σύνταξη θα καλείται " Εθνική συμπληρωματική σύνταξη" ή προτιμώτερο για να μη δημιουργείται σύγχυση ορολογίας με την " εθνική " σύνταξη που χορηγείται σ' άλλα κράτη " ελάχιστο προβλεπόμενο όριο διαβίωσης " και θα καταβάλλεται από ειδικό λογαριασμό με επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Πρ. 16

Η Εθνική συμπληρωματική σύνταξη , που προτείνεται από την Επιτροπή δεν θα πρέπει να συγχέεται εννοιολογικά με την εθνική σύνταξη η οποία προβλέπεται σ' άλλα κράτη και είναι διαφορετικής φύσεως. Η εθνική συμπληρωματική σύνταξη

.../...

ταυτίζεται στη πρόταση της Επιτροπής με το ελάχιστο όριο διαβίωσης (ελάχιστο εχχυμένο εισόδημα).

Είναι γνωστό ότι την προβληματική της ελάχιστης συνταξιοδοτικής προστασίας μπορούμε να την προσεγγίσουμε με δύο τρόπους.

1ον παραδοσιακά με τον θεσμό των κατωτάτων ορίων και

2ον όπως αυτή παρουσιάζεται και νομικά κατοχυρώνεται στα κράτη- μέλη της Ευρωπαϊκής ένωσης (εθνική σύνταξη -Δανία- Ολλανδία).

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη της τ' ανωτέρω, έκρινε ότι το βάρος έπρεπε να δοθεί στα κατώτατα όρια, παραδοσιακό τρόπο ελάχιστης συνταξιοδοτικής κάλυψης στη χώρα μας και να μην αποκλείνει, ουσιωδώς, του θεσμού όπως έχει ιστορικά διαμορφωθεί και εξελιχθεί στη χώρα μας με το, επιπλέον δεδομένο ότι, για τη θέσπιση Εθνικής Σύνταξης απαιτείται μελέτη η οποία πρέπει να ξεκινήσει από " μηδενική βάση" και προϋποθέτει ανατροπή και εκ βάθρων αναμόρφωση του ισχύοντος συστήματος με δομικές αλλαγές στο τρόπο χρηματοδότησης της Κοινωνικής Ασφάλισης και του φορολογικού συστήματος.

Με την πρόταση της επιτροπής για την παροχή Εθνικής συμπληρωματικής σύνταξης ή ελαχίστου ορίου διαβίωσης παράλληλα με το παραδοσιακό σύστημα Κ.Ο στη χώρα μας, για τρεις κατηγορίες ήτοι:
του Αστικού πληθυσμού, του Αγροτικού και των Ανασφαλιστών (λεπτομέρειες κατωτέρω) επέρχεται επαρκής, δίκαιη και ορθολογική, κατά την άποψη της επιτροπής κοινωνική προστασία.

Β. Συνταξιοδότηση 2 επιπέδων ή σταδίων.

Σύμφωνα με την δεύτερη πρόταση της επιτροπής (τρία μέλη) θα χορηγείται σε πρώτο στάδιο, η Οργανική σύνταξη σύμφωνα με τα ασφαλιστικά δεδομένα και σε δεύτερο, το κατώτατο όριο που θα είναι ίσο με το 80% του κατωτέρου μηνιαίου μισθού υπαλλήλου κατά την εθνική Συλλογική Σύμβαση, μετά από έλεγχο εισοδήματος.

Αιτιολογικός λόγος της δεύτερης πρότασης είναι ότι εφόσον " στόχος των κατωτάτων ορίων είναι να καταβάλλεται ένα ελάχιστο ποσό διαβίωσης, τα Κ.Ο δεν μπορεί και δεν πρέπει να συνδυαστούν με χρόνο ασφάλισης. Επομένως, δεν ενδείκνυται η

μείωση των κατωτάτων ορίων ανάλογα με το χρόνο ασφάλισης αλλά θα πρέπει να συμπίπτουν με την Εθνική συμπληρωματική σύνταξη, το ελάχιστο όριο διαβίωσης.

Με τη δαπάνη τέλος των κατωτάτων ορίων πρέπει να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός.

2. Ύψος ποσού κατωτάτου ορίου ή ελαχίστου ορίου διαβίωσης.

Επειδή τα Κ.Ο δεν είναι ασφαλιστική παροχή με την έννοια της ανταπόδοσης εισφορών- παροχών, αλλά κοινωνική γιατί αποτελεί μέριμνα της πολιτείας για την εξασφάλιση ενός ελαχίστου ορίου διαβίωσης, το ύψος του ποσού των Κ.Ο θα πρέπει να συνδυαστεί και συνδεθεί με δείκτες που δεν θα επηρεάζονται από ασφαλιστικά κριτήρια.

Γι' αυτό η Επιτροπή ομόφωνα προτείνει:

α. Το ύψος του ποσού του Κ.Ο να προσδιορίζεται στο 80% του εκάστοτε μηνιαίου μισθού υπαλλήλου κατά την Εθνική Συλλογική Σύμβαση.

β. Το ποσόν του ελαχίστου ορίου διαβίωσης που λαμβάνεται υπόψη κατά τον έλεγχο εισοδήματος, όταν υπάρχουν οικογενειακά βάρη, να προσαιξάνεται κατά 70% όταν υπάρχει σύζυγος και κατά 50% για κάθε προστατευόμενο τέκνο (χωρίς περιορισμό αριθμού τέκνων).

Τέλος η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται:

α) ο έλεγχος εισοδήματος να γίνεται τόσο κατά τον χρόνο συνταξιοδότησης όσο και σε τακτά διαστήματα.

β) κατά τον έλεγχο εισοδήματος ως " εισόδημα" θα συμπεριλαμβάνονται όλα τα εισοδήματα όπως προκύπτουν από την φορολογική δήλωση (συμπεριλαμβανομένης και της επικουρικής σύνταξης).

γ) διευκρινίζεται ότι, το ποσό πέραν του οποίου δεν θα δικαιούται ο αιτών την συμπληρωματική παροχή θα είναι του αυτού ύψους με το προβλεπόμενο ποσό του ελαχίστου ορίου διαβίωσης (ή Κ.Ο).

δ) εάν το άθροισμα του ποσού του οργανικού ποσού και του εισοδήματος είναι μικρότερο του ελαχίστου ορίου διαβίωσης θα καταβάλλεται η διαφορά. Εάν το άθροισμα των ανωτέρω ποσών υπερβαίνουν το ελάχιστο όριο διαβίωσης τότε καταβάλλεται μόνο το οργανικό.

.../...

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Οι νέες ρυθμίσεις των κατωτάτων ορίων θα έχουν άμεση εφαρμογή από της θεσπίσεώς τους σε παλαιούς και νέους ασφαλισμένους οι οποίοι θα συνταξιοδοτηθούν υπό το κράτος της ισχύος των νέων διατάξεων.

Για τους παλαιούς (ήδη) συνταξιούχους θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται το προβλεπόμενο σήμερα ποσό, αυξανόμενο κατά το ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, όπως προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις. Σε περίπτωση, που το καταβαλλόμενο ποσό είναι μικρότερο του ελαχίστου προβλεπομένου ορίου διαβίωσης (Κ.Ο) θα καταβάλλεται και στους παλαιούς το νέο ποσό, κατόπιν αιτήσεως τους και μετά από έλεγχο εισοδήματος.

VI. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Πρ. 42
41,2 Ως προς τους αναγνωριζόμενους χρόνους στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης που θεωρούνται "οιονεί" χρόνοι πραγματικής ασφάλισης η επιτροπή κρίνει, ότι για παλαιούς και νέους ασφαλισμένους και για όλους τους φορείς, πρέπει να ισχύσουν τα κάτωθι:

1ον. ως προς την αναγνώριση χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας, τα μέλη της Επιτροπής ομόφωνα αποφασίζουν, να παραμείνουν οι σχετικές διατάξεις ως έχουν.

2ον. Για το χρόνο γονικής άδειας για τον οποίο υπήρχε και πρόταση της Ειδικής Επιτροπής να εφαρμόζεται για όλους τους ασφαλιστικούς Οργανισμούς ο ν. 1483/84 διότι με τις συλλογικές συμβάσεις καταστρατηγείται το πνεύμα του ανωτέρω νόμου.

Η Επιτροπή με το σκεπτικό ότι, ο καθορισμός του χρόνου γονικής άδειας δεν αποτελεί ευθεία ασφαλιστική διάταξη και επομένως εφόσον έχει την δυνατότητα ο εργαζόμενος γονικής άδειας θα πρέπει να έχει και την δυνατότητα να την αναγνωρίσει και στον ασφαλιστικό του φορέα " τα μέλη αποφασίζουν ομόφωνα να παραμείνουν οι σχετικές διατάξεις ως έχουν ".

3ον. Για τον χρόνο επιδότησης άδειας κυήσεως και λοχείας επειδή " ο χρόνος επιδότησης λόγω κυήσεως και λοχείας που ανέρχεται σε 104 ημέρες, θεωρείται ήδη συντάξιμος διότι καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές για τις πρώτες 25 ημέρες από τον εργοδότη επί της καταβαλλομένης διαφοράς μισθού και για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα από τον ΟΑΕΔ από τον οποίο η μητέρα λαμβάνει τη διαφορά του επιδόματος ασθένειας ".

Η επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα να παραμείνουν οι σχετικές διατάξεις ως έχουν.

4ον. Για τον χρόνο επιδότησης ασθένειας και ανεργίας γίνεται κατ' αρχήν η διευκρίνιση στην Επιτροπή ότι, ο χρόνος που αναγνωρίζεται είναι αθροιστικά 400 ημ. πριν την τελευταία από την συνταξιοδότηση 10 ετία (αρ.40 παρ.2 ν. 2084/92) 200 ημ. για επιδότηση ασθένειας και 200 ημ. για επιδότηση τακτικής

ανεργίας επειδή μετά από συζήτηση προκύπτει ότι η απεριόριστη δυνατότητα αναγνώρισης χρόνων αποχής από την εργασία λόγω ασθένειας και ανεργίας θα είχε οικονομικές επιπτώσεις, αποφασίζεται ομόφωνα να παραμείνει η διάταξη ως έχει.

Η επιτροπή όμως θεωρεί, ότι θα μπορούσε να υιοθετηθεί και η άποψη ότι θα ήταν δυνατή η αναγνώριση χρόνου ασθένειας και ανεργίας πέραν των 400 ημερών με καταβολή ασφαλιστρού εργαζομένου- εργοδότη.

7ον. Για τον χρόνο εκπαιδευτικής άδειας γίνεται δεκτή από την επιτροπή η εισήγηση της ειδικής επιτροπής να αναγνωρίζεται ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας μετ' αποδοχών.

8ον. Ο χρόνος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας θα λαμβάνεται υπόψη για την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος αλλά μόνον για την συμπλήρωση των ελάχιστων χρονικών προϋποθέσεων 4.500 ημερών εργασίας.

9ον. Τέλος και όσον αφορά την αναγνώριση στην ασφάλιση του χρόνου ανεργίας, η Επιτροπή κατά πλειοψηφία (μελειοψηφία 3ων μελών) αποφασίζει:

" ο χρόνος ανεργίας, εφόσον δεν έχει κηρυχτεί παράνομη ή καταχρηστική με απόφαση του αρμοδίου δικαστηρίου, δύναται να αναγνωριστεί συντάξιμος κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου η οποία, πρέπει να υποβληθεί εντός ανατρεπτικής προσθεσμίας ενός έτους από της λήξεως της ανεργίας, με (ταυτόχρονη) καταβολή ασφαλιστρού (εργοδότη- ασφαλισμένου) από τον εργαζόμενο".

VII ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
(Ασφάλιση σ' ένα φορέα).

Πρ. 45

Η Επιτροπή κρίνει ομόφωνα ότι οι σχετικές ρυθμίσεις του ν. 2084 είναι επιτυχείς ως προς τους νέους ασφαλισμένους. Δεν προτείνει όμως επέκταση των διατάξεων και για τους παλαιούς για να μη διαταραχθεί ο οικονομικός προγραμματισμός και το Οικονομικό Ισοζύγιο των φορέων, με την εξαίρεση από την υπαγωγή στην ασφάλιση τους ασφαλισμένων, αλλά και για να μη θιγούν ώριμες ασφαλιστικές προσδοκίες προσώπων που έχουν από μακρού ασφαλισθεί παραλλήλως.

Βελτιώνει όμως και επεκτείνει μερικώς το ισχύον σύστημα ως προς τους παλαιούς ασφαλισμένους με απόφαση που λαμβάνεται ομόφωνα

" εάν παλιός ασφαλισμένος αναλάβει και δεύτερη εργασία μετά την ισχύ των διατάξεων του ν. 2084/92, ασφαλιστέα σε άλλο φορέα πέραν αυτού που ήδη ασφαλίζεται, να υπάγεται στην ασφάλιση του νέου (δεύτερου) φορέα σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 39 του ανωτέρω νόμου ήτοι, προαιρετική υπαγωγή στο δεύτερο φορέα κατόπιν αιτήσεως και καταβολή όλων των ασφαλιστικών εισφορών".

VIII ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Πρ. 42

Το θέμα σωρεύσεως συντάξεως και εισοδήματος από εργασία, εξηρητημένη ή μη, εμφανίζει ενδιαφέρον από δύο πλευρές. Από καθαρά ασφαλιστική άποψη, η απασχόληση του συνταξιούχου θέτει σε αμφισβήτηση την ίδια την επαλήθευση του ασφαλιστικού κινδύνου, αφού η τεκμαιρόμενη αδυναμία πορισμού εισοδήματος, που αποτελεί προϋπόθεση της ανακρίβειας από τα πραγματικά γεγονότα. Εύλογος, επομένως, είναι ο προβληματισμός γύρω από τη σκοπιμότητα καταβολής, εν όλω ή εν μέρει, της παροχής σε περίοδο, μάλιστα οικονομικών στενοτήτων. Από την άλλη πλευρά, το θέμα συνδέεται με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας, αφού η κατάλληλη θέσεων εργασίας από συνταξιούχους επιτείνει τα προβλήματα σε περιόδους υψηλών ποσοστών ανεργίας σε βάρος των νεωτέρων ηλικιών, των οποίων περιορίζει τις δυνατότητες απασχολήσεως.

Οι παραπάνω τοποθετήσεις στην πράξη μπορούν να εμφανίσουν διαφοροποιήσεις κατά περιπτώσεις, όπως όταν το ύψος της σύνταξης είναι ιδιαίτερα χαμηλό, οπότε ο δικαιούχος υποχρεώνεται να απασχοληθεί, ακόμα και με ένταση των μειωμένων δυνάμεων του, για να συμπληρώσει το εισόδημά του, ή όταν πρόκειται για πρόσωπα υψηλής ειδικότητας, που η αντικατάστασή τους εμφανίζει δυσχέρειες. Δεν πρέπει να παραγνωρίζεται, άλλωστε, ότι η ανελαστικότητα της ζήτησης εργασίας εξωθεί τους ενδιαφερόμενους στη σύνταξη, ενώ η αυξημένη ζήτηση εργασίας μπορεί να τρέφει τον συνταξιούχο πάλι προς την απασχόληση.

Όλοι αυτοί οι παράγοντες είναι σκόπιμο να λαμβάνονται υπόψη κατά τη θέσπιση αντισωρευτικών διατάξεων σύνταξης και εισοδήματος από εργασία, ώστε να ισορροπούνται οι ανάγκες των συνταξιούχων για πορισμό συμπληρωματικού εισοδήματος με τις συνθήκες της αγοράς εργασίας και την επιβαλλόμενη προσπάθεια περιορισμού των δαπανών.

Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού Ταμείων, με ιδιαίτερο καθεστώς για το καθένα, χωρίς κάποιο συντονισμό μεταξύ τους, ήταν επόμενο να είχε προκαλέσει και στο θέμα αυτό, κατά το παρελθόν ποικιλία αντιφατικών ρυθμίσεων, από την πλήρη απαγόρευση απασχόλησης ως την απουσία οποιουδήποτε περιορισμού με ενδιάμεσα σημεία την απαγόρευση άσκησης ορισμένου, μόνο, επαγγέλματος, ή τη δυνατότητα πορισμού εισοδήματος μέχρις ορισμένων ορίων.

Αναμενόμενη ήταν η προσπάθεια εύστοχης λύσης του θέματος με το νόμο 2084/92 ώστε να υπάρξει στο αντικείμενο αυτό

ενιαία και δίκαιη ρύθμιση για το σύνολο των συνταξιούχων, σε συνάρτηση με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας. Πρέπει, άλλωστε να επισημανθεί ότι το θέμα είναι ειδικό και δε συνδέεται με τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος ούτε η ρύθμισή του θα έθιγε ασφαλιστικές προσδοκίες ώστε να υπάρξουν σοβαρές δυσχέρειες και αντιδράσεις σε νέες ρυθμίσεις γενικής ισχύος.

Με τις διατάξεις του νέου νόμου και το θέμα αυτό αντιμετωπίστηκε με διαχωρισμό παλαιών και νέων ασφαλισμένων. Ακόμα, το υπάρχον καθεστώς για τους παλιούς ασφαλισμένους δεν εθίγη και συνεπώς διατηρείται η ανομολογένητα και η διαφορά ρυθμίσεως, ώστε άλλοι συνταξιούχοι να μπορούν να απασχολούνται ελεύθερα και για άλλους να ισχύει πλήρης απαγόρευση εργασίας, ή δυνατότητα εισοδήματος από εργασία μέχρις ορισμένου ορίου.

Ως εκ τούτου, οι ρυθμίσεις του ν. 2084/92 είναι όχι μόνο ανομολογένητα, αλλά δεν υπακούουν σε κάποια ενιαία γραμμή, ούτε διαθέτουν καν λογική συνέπεια μεταξύ τους. Είναι, απλώς συμπτωματικά αποτελέσματα αποσπασματικής αντιμετώπισης του θέματος, αφού ξεφεύγουν και απ' αυτήν την γενική κατεύθυνση του νόμου αυστηρότερων διατάξεων για τους νέους ασφαλισμένους ενόψει των πιεστικών οικονομικών αναγκών.

Με τα δεδομένα αυτά, και με στόχο την υιοθέτηση σαφών ορθολογικών επιλογών σχετικά και την καθιέρωση δίκαιων γενικών λύσεων.

Πρ. 42

Η επιτροπή υιοθετεί και προτείνει κατά πλειοψηφία, ενιαία ρύθμιση, για όλους τους ασφαλιστικούς Οργανισμούς, για παλιούς και νέους συνταξιούχους με μεταβατικές διατάξεις και μόνον για την κύρια σύνταξη, ειδικότερα:

1." Αν ο συνταξιούχος λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου φορέα κύριας ασφάλισης αναλάβει οποιαδήποτε απασχόληση, το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης περιορίζεται κατά το 1/2. Το υπολειπόμενο ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο του εκάστοτε προβλεπόμενου κατωτάτου ορίου ".

Όσον αφορά τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας οι οποίοι αναλαμβάνουν οποιαδήποτε απασχόληση, η επιτροπή προτείνει:

2." αν ο συνταξιούχος λόγω αναπηρίας αναλάβει οποιαδήποτε απασχόληση και κερδίζει από την απασχόλησή του αυτή, περισσότερα απ' όσα κερδίζει υψηλής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής προκειμένου περί μισθωτού ή

του διπλάσιου του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν Α.Ε.Π αναπροσαρμοζομένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων προκειμένου περί αυτοαπασχολουμένων, διακόπτεται η σύνταξη " .

3. Τέλος και όσον αφορά την αναγνώριση ή μη ως συνταξίμου του χρόνου εργασίας των απασχολουμένων συνταξιούχων, η επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα την καταβολή κανονικών εισφορών (όχι επιβαρυνμένων) για όλες τις περιπτώσεις, ανεξάρτητα εάν αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης ή μη και την αναγνώριση ως συνταξίμου του χρονικού εκείνου διαστήματος εργασίας για το οποίο έχει ανασταλεί η συνταξιοδότηση.

Στην ανωτέρω απόφαση μελονηθεί ένα μέλος (το οποίο εκφράζει την αντίθεσή του με τη γενικότερη "φιλοσοφία " της απαγόρευσης της απασχόλησης των συνταξιούχων", κατά την κρίση του οποίου το πρόβλημα της ανεργίας δεν θα πρέπει να επιλύεται μέσω του συνταξιοδοτικού συστήματος. Κατά την άποψή του οι διατάξεις αυτές έχουν σκοπό να περιορίσουν την εργασία των συνταξιούχων. Η εργασία όμως είναι και πρέπει να είναι ελεύθερη αναλόγων περιορισμών και εφόσον η εργασία συνεπάγεται ασφάλιση. Παρόμοιες απαγορεύσεις δεν δικαιολογούνται.

Γ.ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Μέχρι σήμερα δεν υπήρξε σχεδιασμός καθολικής ασφαλιστικής κάλυψης του πληθυσμού για υγειονομική περίθαλψη. Ο κατακερματισμός των φορέων ασθένειας, η ανισότητα ποιότητας και έκτασης παρεχόμενης προστασίας λόγω πολυνομίας και πολυμορφίας, η άνισα χωροταξικά και γεωγραφικά παροχή υπηρεσιών υγείας, υποσκάπτουν την αξιοπιστία του υφισταμένου συστήματος και κλονίζουν την σχέση εμπιστοσύνης διοίκησης - διοικουμένων. Ενώ οι δαπάνες υγείας που εκτινάχτηκαν στα ύψη κλονίζουν και αυτό ακόμη το "σαθρό" οικοδόμημα. Ο ν. 2084/92 επέφερε ασημαντες βελτιώσεις μπροστά στο κόστος που δημιούργησε : από 15,89% το ποσοστό δαπανών στο σύνολο εσόδων του 1991 ανήλθε ,στο 20,9% για το 1993. Επιβεβλημένη παρίσταται ως εκ τούτου η ανάγκη ενός συστήματος με καθολικότητα που θα καλύπτει ενιαία όλους τους πολίτες χωρίς διακρίσεις και άνισες διαφοροποιήσεις. Γιατί η υγεία είναι " υπέρτατο αγαθό" που η πολιτεία έχει χρέος να παρέχει το ίδιο, σε φτωχούς και πλούσιους. Ενιαίο σύστημα λοιπόν, ενιαίο βιβλιάριο ασθένειας, ενιαίο συνταγολόγιο ,ενιαίες εισφορές ,παροχές αποφασίζει η επιτροπή και προτείνει ομόφωνα τη θέσπιση

1ου Ενιαίου Φορέα Υγείας (Ε.Φ.Υ)

2ου.την κατ' αρχήν εφαρμογή του σε "πilotική μονάδα"

3ου την ένταξη των αγροτών στο Ε.Φ.Υ

4ου.την πρόβλεψη καταβολής ενδεικτικού στην αρχή ασφαλιστρού στους Αγρότες

5ου.την εφαρμογή του για τις παροχές σε είδος και όχι σε χρήμα.

Πρ.18.1 Κατά τη γνώμη των μελών της Επιτροπής δύο είναι τα βασικά κλειδιά επιτυχίας του νέου φορέα.

1ου:ο διαχωρισμός των κλάδων υγείας ως προς την πραγματοποίηση των παροχών σε είδος, από τους ασφαλιστικούς φορείς και η υπαγωγή τους στον ενιαίο φορέα Υγείας,με την παράλληλη ένταξη των υπηρεσιών υγείας στο Ε.Σ.Υ και

ζον: η διαπραγματευτική ικανότητα του Ε.Φ.Υ δηλ. το να μπορεί να διαπραγματεύεται τις τιμές των υπηρεσιών υγείας ανεξάρτητα αν είναι και Κρατικός φορέας ώστε, δια του ανταγωνισμού να επιτευχθεί χαμηλότερο κόστος δαπανών υγείας.

Ειδικότερα επισημαίνει η επιτροπή ότι,

α) ο Ε.Φ.Υ μπορεί να αποκαταστήσει την (οικονομική) ισορροπία στο ελληνικό σύστημα υγείας ως διαμεσολαβητής στον χρήστη και τον παραγωγό των υπηρεσιών υγείας.

β) Με τον Ε.Φ.Υ δίνεται η ευκαιρία ανάπτυξης πρωτοβάθμιας περίθαλψης, η οποία είναι σχεδόν ανύπαρκτη στη χώρα μας ως, υποσύστημα του Ε.Σ.Υ.

γ) Λαμβάνοντας υπόψη ότι, δεν υπάρχει καμιά συνολική μελέτη στη χώρα μας για την προτεινόμενη ρύθμιση του Σητήματος, προτείνεται η εφαρμογή πιλοτικού συστήματος.

δ) προτείνεται διεπιστημονική -τεχνική επιτροπή που θα έχει ως σκοπό την επεξεργασία όλων των δεδομένων οικονομικών και πληθυσμιακών .

Τονίζεται και επισημαίνεται από την επιτροπή ότι πρότασή της είναι στο αρχικό πυρήνα εθελοντικής συμμετοχής να συμμετέχουν Οργανισμοί των οποίων οι παροχές υγείας υπολείπονται του Ι.Κ.Α ώστε να υπάρξει εξίσωση προς τα άνω (προς το ΙΚΑ) και να μην υπάρξουν αδικίες, περικοπές παροχών περίθαλψης και κοινωνική ένταση.

Τονίζεται επίσης ότι, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της ότι ήδη, οι συνταξιούχοι του ΤΕΒΕ και του ΤΑΕ καλύπτονται για ασθένεια από το Ι.Κ.Α ενώ η υγειονομική περίθαλψη που παρέχεται στους αγρότες είναι πολύ κατώτερη της αντίστοιχης του ΙΚΑ. Κατόπιν όλων των ανωτέρω η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται λεπτομερώς τα ακόλουθα:

Επειδή οι μεταρρυθμίσεις της τελευταίας δεκαετίας στην Ελλάδα κινήθηκαν προς την ενίσχυση της προσφοράς με εστίαση στην αναδρομική χρηματοδότηση χωρίς να λάβουν καμιά μέριμνα για το πως εκφράζεται η ζήτηση και κύρια πως επιτυγχάνεται η χρηματοδότηση,

ο ΕΦΥ μπορεί να αποκαταστήσει την ισορροπία στο Ελληνικό Σύστημα Υγείας ως διαμεσολαβητής ανάμεσα στον χρήστη και τον παραγωγό των υπηρεσιών υγείας.

-Ένας ενιαίος φορέας υγείας με την ουσιαστική λειτουργική μορφή του κοινού λογαριασμού και του κοινού διαπραγματευτού θα είχε ως αποτέλεσμα :

α) να λειτουργεί ως αγοραστής για λογαριασμό των ασφαλισμένων και λόγω του όγκου του στην αγορά η τεράστια διαπραγματευτική του δύναμη θα επέβαλε ρόλους και κανόνες στον πόλο της προσφοράς τόσο ως προς την ποσότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών όσο και ως προς την διαμόρφωση των τιμών τους.

β) να επιταχυνθεί η οριζόντια αναδιανομή και να προαχθεί η αλληλεγγύη μεταξύ των ασφαλισμένων.

γ) να δώσει τη δυνατότητα αποκέντρωσης και ουσιαστικής περιφερειακής πολιτικής μέσω της κατανομής των πόρων (ανάλογα με τον πληθυσμό ή / και τις υγειονομικές ανάγκες) προάγοντας την ισότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και διευκολύνοντας τη δυνατότητα ίσης πρόσβασης, περιορίζοντας ταυτόχρονα στο ελάχιστο τις διαπεριφερειακές ροές ασθενών προς τα δύο μεγάλα κέντρα.

δ) να αποτελέσει αφορμή για τη συμπλήρωση του ΕΣΥ με την ανύπαρκτη σήμερα, ως οργανωμένο υποσύστημα ,πρωτοβάθμια περίθαλψη.

-Η οργανωτική μορφή του ΕΦΥ μπορεί να είναι :α) ενιαίος λειτουργικός φορέας β) ενιαίοι ομοσπονδιακοί φορείς με συνύπαρξη των κλάδων υγείας των ασφαλιστικών φορέων γ) ενιαίος φορέας με κατάργηση των κλάδων.

-Η μεταρρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί διοικητικά και αυθαίρετα, αλλά με τη βούληση και την ενεργή συμμετοχή των φορέων ενώ η εξ ' αρχής θέσπιση κοινών κανόνων χρηματοδότησης και παροχών διευκολύνει τη σύγκλιση. Η ουσία των αλλαγών είναι ο διαχωρισμός της προσφοράς από τη ζήτηση και τη χρηματοδότηση καθώς και η διαπραγμάτευση. Παράλληλα δίδεται η ευκαιρία ανάπτυξης του υποσυστήματος πρωτοβάθμιας περίθαλψης στη χώρα μας το οποίο είναι σχεδόν ανύπαρκτο ως υποσύστημα του ΕΣΥ.

-Η τελική επιλογή της μορφής του ΕΦΥ θα εξαρτηθεί από τη θεωρητική γενίκευση της πρακτικής εμπειρίας του προκαταρκτικού πειράματος πιλότου, τη βούληση των φορέων και των κοινωνικών δυνάμεων που αντιπροσωπεύουν το αποτέλεσμα του κοινωνικού διαλόγου και των διαπραγματεύσεων και τις τελικές αποφάσεις των αρμοδίων εκπροσώπων της κεντρικής εξουσίας.

- Είναι αναμενόμενο ότι αντιδράσεις θα υπάρξουν από όλους τους ενδιαφερόμενους ακόμη και αν η πολιτική βούληση είναι ξεκάθαρη και σταθερή:

- από τους ασφαλιστικούς φορείς και το προσωπικό τους. Καθίσταται αναγκαία η εξασφάλιση του μονίμου προσωπικού των φορέων και η τίμια απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και καλλίπιστη διαπραχμάτευση μεταξύ κεντρικής διοίκησης και ασφαλιστικών φορέων με κύριο αντιπρόσωπο το ΙΚΑ.

- από τις γραφειοκρατικές δυσκαμψίες και ανεπάρκειες της κεντρικής διοίκησης.

- Λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει καμιά συνολική μελέτη μέχρι σήμερα για την προτεινόμενη μεταρρύθμιση ενώ η πρόταση για μια προοπτική μελέτης του ζητήματος θα καθυστερήσει για χρόνια την αναγκαία εφαρμογή του ΕΦΥ, προτείνεται η σταδιακή εφαρμογή της μεταρρύθμισης αρχικά με ένα πείραμα πιλότο ενός ή μερικών γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας. Η επιλογή θα πρέπει να γίνει με γνώμονα την πληθυσμιακά αντιπροσωπευτικότητα του χώρου, και τη δυνατότητα ελέγχου των διαπεριφερειακών ροών : το μέγεθος του γεωγραφικού χώρου καθιστά δυσχερή τη διαχείριση του όλου πειράματος όταν είναι εκτεταμένο ενώ αντίθετα διευκολύνει την εξαγωγή συμπερασμάτων που δεν απέχουν της πραγματικότητας. Οι εναλλακτικές προτάσεις επιλογής μερικών νόμων και δήμων ή μιας περιφέρειας ή μερικών νόμων διαφορετικών περιφερειών τίθενται προς εξέταση.

- Ταυτόχρονα προτείνεται η συγκρότηση διεπιστημονικής -τεχνικής επιτροπής που θα έχει ως σκοπό την επεξεργασία όλων των πληθυσμιακών, οικονομικών δεδομένων, τη χαρτογράφηση του όλου δικτύου παροχής υπηρεσιών υγείας, την πρόταση των συγκεκριμένων βημάτων εφαρμογής του πειράματος προ της εφαρμογής, την παρακολούθηση της πρακτικής λειτουργίας του, την ανάλυση των αποτελεσμάτων με στόχο τη θεωρητική αποκρυστάλλωση των εμπειριών και την πρακτική αναπροσαρμογή του όλου εγχειρήματος.

- Ο αρχικός εθελοντικός πυρήνας θα αποτελείται από τους φορείς ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΕΒΕ, ΤΑΕ, ΝΑΤ και τους Δ.Υ. Η ισοτίμη συμμετοχή του ΟΓΑ και η αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών υγείας που θα τύχουν οι ασφαλισμένοι του καθιστούν αναγκαία την εξασφάλιση των πόρων της συμμετοχής του και νομιμοποιούν την έστω και συμβολική συμμετοχή των αγροτών στη χρηματοδότηση. Το περιεχόμενο του ΕΦΥ αφορά στις παροχές υγείας εις είδος ενώ παραμένουν ως έχουν και αυτοτελώς διαχειριζόμενες από τους ασφαλιστικούς φορείς οι παροχές εις χρήμα

-Χρονική διάρκεια του πειράματος ένα ή δύο χρόνια και κατόπιν, ανάλογα με τα συμπεράσματα του πειράματος πιλότου, θα αποφασιστεί ή όχι η επέκτασή του συστήματος καθώς και οι ρυθμοί της επέκτασης του καθ' όλη την επικράτεια.

- Μέρος του αρχικού προβληματισμού και προεργασίας της διεπιστημονικής επιτροπής θα αποτελέσουν και τα παρακάτω:
- καταγραφή των ασφαλισμένων πληθυσμών κατά φορέα για τη γεωγραφική περιοχή.
- καταγραφή και αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των φορέων που διαθέτουν ήδη δίκτυο παροχής υπηρεσιών υγείας. Αποζημίωση τους από την κεντρική εξουσία.
- πλήρης διαχωρισμός ασφαλιστικών φορέων και δικτύου παροχής υπηρεσιών που θα πρέπει να περάσει στον έλεγχο του υποσυστήματος πρωτοβάθμιας περίθαλψης του ΕΣΥ.
- χρησιμοποίηση όλου του μόνιμου πλεονασματικού δυναμικού που ήδη υπάρχει στους φορείς.
- χρησιμοποίηση του εκτάκτου κατά προτεραιότητα ανάλογα με τις ανάγκες.
- καταγραφή όλων των δαπανών των φορέων κατά κατηγορία για ένα έτος προ της εφαρμογής (νοσοκομειακή, εξωνοσοκομειακή, φαρμακευτική κ.λ.π).
- Δημιουργία κοινού λογαριασμού όπου θα κατατεθούν οι εισφορές ασφάλισης ασθένειας- μητρότητας για το χρονικό διάστημα του πειράματος.

-Στα πλαίσια της επιτροπής δημιουργία ομάδας αντιπροσώπων της διοίκησης των φορέων που θα λαμβάνει ομόφωνα και τις αποφάσεις κατόπιν εισηγήσεων της τεχνικο-επιστημονικής επιτροπής .

-Προϋπολογισμός δαπανών για το έτος του πειράματος ίσος με το (διορθωμένο) άθροισμα των δαπανών των αντίστοιχων φορέων κατά κατηγορία για το προηγούμενο έτος και κατά περιοχή και του αναλογικού ποσού της κρατικής επιχορήγησης στα ήδη υπάρχοντα νοσοκομεία ή κέντρα υγείας ή τους φορείς για το προηγούμενο έτος.

-Ο πόλος της προσφοράς των υπηρεσιών (νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας κ.λ.π) θα πρέπει να λειτουργήσει αυτόνομα ως ανταγωνιστική επιχείρηση. Οι γιατροί θα πληρώνονται από τα νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας κ.λ.π και όχι από τους ασφαλιστικούς φορείς. Ο ΕΦΥ θα αποζημιώνει την προσφορά για τις υπηρεσίες υγείας των ασφαλισμένων του πιθανά θα πρέπει να συμμετέχει αρχικά και στη δημιουργία της κατάλληλης υποδομής όπου δεν υπάρχει ή να ζητήσει υπηρεσίες και εντελώς αυτόνομα σε επίπεδο ατομικών ιατρών, ειδικοτήτων ή ακόμη και στο εξωτερικό.

-Ο πόλος της ζήτησης - χρηματοδότησης θα προσπαθήσει να ελέγξει και να διαπραγματευθεί ποιότητα-ποσότητα ή και τιμές υπηρεσιών. Δυνατότητα χρήσης υπηρεσιών και από ιδιωτικό τομέα εάν υπάρχει σε επίπεδο δευτεροβάθμιας και σίγουρα από ιδιώτες γιατρούς με το κατά ασφαλή σύστημα εκεί που υπάρχουν ελλείψεις άλλων φορέων (Κέντρων Υγείας, εξωτερικά Ιατρεία νοσοκομείων).

-Η επιτροπή θα πρέπει να παρεμβαίνει διορθωτικά κατά τακτά χρονικά διαστήματα κυρίως μπροστά στον υπαρκτό κίνδυνο μεγάλης υπέρβασης των δαπανών. Ο ΕΦΥ σε πρώτο στάδιο θα έχει ως αποτέλεσμα μεγάλη επιβάρυνση των φορέων λόγω:

α) της "αλήθειας" τιμών λειτουργίας του ανεξάρτητου πόλου της προσφοράς

β) της τάσης διόγκωσης των δαπανών από την προσφορά μιας και ακόμη δεν υπάρχουν οι ασφαλιστικές δικλείδες της συνολικής διαπραγμάτευσης των προοπτικών τρόπων χρηματοδότησης. Σε δεύτερο χρόνο ο όλος διαχωρισμός θα μπορεί να κυριαρχήσει της αύξησης των δαπανών υγείας.

-Απαιτείται καλή τεχνική προετοιμασία, μεγάλη εξήγηση του εγχειρήματος στους διαπλεκόμενους σ' αυτό, άρση του φόβου και της ανασφάλειας των παραγωγών υπηρεσιών υγείας, τιμια διαπραγμάτευση της κεντρικής διοίκησης με τους ασφαλιστικούς φορείς (κυρίως το ΙΚΑ) και φυσικά εξασφάλιση των πόρων για τον ΟΓΑ μέσω εισφορών ή/και κρατικής επιχορήγησης.

θεωρητική θεμελίωση

"Ο ΕΦΥ αποτελεί την υλοποίηση του πνεύματος του άρθρου 16 του Ν. 1397/83 και κύρια των παραγράφων 1 και 4 και δύναται να αποτελέσει την εφαρμογή στη χώρα μας της έννοιας του ελεγχόμενου ανταγωνισμού (managed competition) που αναπτύχθηκε τελευταία στις ΗΠΑ και εισήχθη ή εισάγεται ήδη στα υγειονομικά συστήματα αρκετών ευρωπαϊκών χωρών (παράρτημα).

(με τον ελεγχόμενο ανταγωνισμό επιχειρείται η αναζήτηση οργανωτικών προτύπων και χρηματοδοτικών μέτρων τα οποία προσεγγίζουν ορισμένα από τα πλεονεκτήματα της αγοράς, χωρίς τα μειονεκτήματά της, έτσι ώστε να μπορούν να προσφέρουν κίνητρα για αναζήτηση αποδοτικότητας και εξασφάλισης της ισότητας. Μια τέτοια μορφή οργάνωσης επιδιώκει τη σαφή διάκριση της ζήτησης από την προσφορά υπηρεσιών υγείας.

Ο ελεγχόμενος ανταγωνισμός βασίζεται στην αναγνώριση ότι η αγορά υπηρεσίας υγείας περιλαμβάνει τρία μέρη τους καταναλωτές (consumers), τους προμηθευτές (providers) και τους χρηματοδότες (Third-party payers) και επιχειρεί την αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ τους.

Η πρόταση αυτή, επιχειρεί αφενός να προάγει την πληροφωρημένη επιλογή του χρήστη καταναλωτή και αφετέρου να θέσει την οργάνωση και το σχεδιασμό της αγοράς από τον έλεγχο και τη διαχείριση του χρηματοδότη. Το γενικό συμπέρασμα πρότασης αυτής είναι ότι η εισαγωγή στοιχείων αγοράς (market element) ιδιαίτερα στην πλευρά της προσφοράς μπορεί να συνεισφέρει στην αναζήτηση της αποδοτικότητας των προμηθευτών και τη συγκράτηση του κόστους των υπηρεσιών υγείας.

Η παραπάνω πρόταση είναι αλληλένδετη με την εισαγωγή επίσης μεθόδων προοπτικής χρηματοδότησης δεδομένου ότι αμφότερες αποσκοπούν στην ενδυνάμωση της πλευράς της ζήτησης και της χρηματοδότησης και την αποκατάσταση της ισορροπίας στην αγορά υπηρεσιών υγείας. Ενδεχομένως η εισαγωγή του ελεγχόμενου ανταγωνισμού είναι αννέφικτη χωρίς την εγκατάσταση μηχανισμών προοπτικής χρηματοδότησης διότι όπως έχει δειχθεί η εκ των υστέρων (a posteriori) αποζημίωση των προμηθευτών συμβάλλει στην επικυριαρχία της πλευράς της προσφοράς στον προσδιορισμό του όγκου και της αξίας των προσφερομένων υπηρεσιών. Εκ παραλλήλου οι τεχνικές αυτές προυποθέτουν την εγκατάσταση μηχανισμών κεντρικού και περιφερειακού σχεδιασμού και κατανομής των πόρων, χωρίς την ύπαρξη των οποίων ενδεχομένως, ο ελεγχόμενος ανταγωνισμός εκφυλίζεται και πολλαπλασιάζει τις ατέλειες της αγοράς υπηρεσιών- υγείας.) "

Δ. Ο.Γ.Α

Πρ. 14
28,4
39
44,1

Βασική εξέλιξη των αρχών της δεκαετίας του 60 αποτελεί η συνταξιοδοτική κάλυψη των αγροτών. Ο αγροτικός πληθυσμός της χώρας, ενόψη της όλης δομής της αγροτικής οικονομίας, με τις μέσης και μικρής έκτασης καλλιέργειες και του ελάχιστου ποσοστού μισθωτής εργασίας δε συκέντρωνε τις προϋποθέσεις καλύψεως του από σύστημα κοινωνικής ασφάλισης κλασσικού τύπου. Παρά το χαμηλό εισοδηματικό του επίπεδο αφού το 80% των αγροτών είχε εισόδημα αισθητά κατώτερο από το αντίστοιχο του ανεvidικευτου εργατή των πόλεων είχε μείνει ακάλυπτο συνταξιοδοτικά για όλους του κινδύνους. Ένα τέτοιο μέτρο, όμως, ήταν αντίθετο προς τις επιλογές που είχαν γίνει μέχρι τότε, αφού η άντληση πόρων από άλλες πηγές, εκτός των επαγγελματικών ασφαλιστικών εισφορών, για τη συνταξιοδοτική προστασία μεγάλου τμήματος του πληθυσμού προϋπέθετε τη διάθεση σημαντικών οικονομικών μέσων.

Τελικά η χρηματοδότηση του, διασφαλίζεται κυρίως από ειδικούς για το σκοπό άμεσους και έμμεσους φόρους που βαρύνουν τον αστικό πληθυσμό αλλά το ύψος της συνταξιοδοτικής παροχής είναι πολύ χαμηλό. Ο σχετικός νόμος 4169/61 αρχίζει να ισχύει από 1/7/1962. Το χαμηλό ύψος της παροχής εξακολουθεί να χαρακτηρίζει πάντα τις συντάξεις των αγροτών ώστε η παρεχόμενη προστασία μπορεί να χαρακτηριστεί υποτυπώδης.

Παρά το υποτυπώδες της προστασίας και παρά τις μεγάλες οικονομικές επιβαρύνσεις που συνεπάγεται η συνολική ασφαλιστική κάλυψη του αγροτικού πληθυσμού η Πολιτεία, "ξέχασε" τον ΟΓΑ ο οποίος εγκαταλείφθηκε για χρόνια, στην φιλοσοφία, εκκίνησης του 1961, όταν το βιοτικό επίπεδο των αγροτών ήταν από χαμηλό έως απαράδεκτο.

Οι τρεις τελευταίοι ασφαλιστικοί νόμοι που σαν στόχο είχαν την αναμόρφωση του θεσμού της Κοινωνικής Ασφάλισης, την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του (όπως προκύπτει από την εισηγητική έκθεση του ν. 2084/92) την μείωση των ελλειμμάτων των ασφαλιστικών Οργανισμών και οπωσδήποτε την οικονομική ελάφρυνση του κρατικού προϋπολογισμού δεν ασχολήθηκαν καθόλου με τον χώρο των Γεωργικών Ασφαλίσεων.

Αντικείμενο νομοθετικών επεμβάσεων και μεγάλων κοινωνικών συγκρούσεων απετέλεσαν οι ρυθμίσεις στο χώρο των ειδικών Ταμείων που καλύπτουν ασφαλιστικά 79.254 εργαζόμενους, 47.08 μόνον συνταξιούχους με σύνολο δαπανών 169 περίπου δισ, ενώ ο ΟΓΑ με 1.169.000 άμεσα και 1.748.000 ασφαλισμένους άμεσα &

έμμεσα και σύνολο δαπανών 450 περίπου δισεκ. από τα οποία 400 δισ. επιχορηγήσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού (ήτοι γενικό ποσοστό επιχορηγήσεων & Κοινων. πόρων 99,6% επί των συνολικών εσόδων), δεν απέτελεσε καν αντικείμενο προβληματισμού της τότε επιτροπής που είχε συσταθεί για την μελέτη του ασφαλιστικού προβλήματος και βεβαίως ούτε αντικείμενο ρυθμίσεων των τελευταίων ασφαλιστικών νόμων που φιλοδοξούσαν την επίλυση της οικονομικής κρίσης του ασφαλιστικού συστήματος.

Ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων από το 1961 που συνεστήθη με τον ν. 4169 έως σήμερα ξεχάστηκε σχεδόν από την πολιτεία. θετική έκπληξη αποτέλεσε ο ν. 1745/87 ο οποίος καθιέρωσε τον θεσμό της πρόσθετης ασφάλισης των Αγροτών. Ο νέος θεσμός καθιερώνοντας την ανταποδοτική σύνταξη χαιρέτιστηκε σαν ένα ιδιαίτερο θετικό γεγονός για το μέλλον της ασφάλισης του αγροτικού πληθυσμού και καλλιέργησε πολλές προσδοκίες. Παρά ταύτα από το 1987 έως σήμερα καμιά προσπάθεια δεν καταβλήθηκε για την βελτίωση του νέου θεσμού. ο οποίος άρχισε να εμφανίζει ελλείματα και προβλήματα βιωσιμότητας.

Όπως είναι ήδη γνωστό ο ΟΓΑ χορηγεί τις οιασδήποτε φύσεως παροχές του (πλην των παροχών του κλάδου πρόσθετης ασφάλισης) χωρίς να καταβάλλονται εισφορές, αποτελεί ως εκ τούτου, ένα "sui generis" ασφαλιστικό οργανισμό στον οποίο παρουσιάζονται κατά τα ένα τρόπο τα χαρακτηριστικά και τα πλεονεκτήματά της ασφάλισης τύπου "Beveridge" δηλ.

1) το ενιαίο της ασφάλισης χωρίς διαφοροποιήσεις κλάσεων,
2) το ενιαίο της παροχής η οποία αντιστοιχεί σ' ένα ορισμένο ποσό και η οποία δεν συνδέεται με την απώλεια ή μείωση του εισοδήματος των Αγροτών, δεν έχει δηλ. αναπληρωματικό αλλά συμπληρωματικό χαρακτήρα. (όπως είναι γνωστό προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν οι αγρότες δεν απαιτείται διακοπή της ενεργού ασφαλιστικής σχέσης δηλ. οι αγρότες και μετά την συνταξιοδότησή τους εξακολουθούν να καλλιεργούν και να εισπράττουν ή να εισπράττουν απλά, εισοδήματα από την αγροτική τους περιουσία),

3) το μικρό διοικητικό κόστος του συστήματος αυτού λόγω απλότητας των διαδικασιών που προβλέπονται και του μικρού αριθμού υπαλλήλων που απαιτούνται για την διεκπεραίωση των υποθέσεων και

4) την ευκολότερη εφαρμογή της πληροφορικής λόγω του απλού συστήματος ασφάλισης, ελλείψεως ασφαλιστικών κλάσεων υπολογισμού και καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, υπολογισμού διαφορετικών συντάξεων και όσων άλλων προβλημάτων δημιουργεί ένα ασφαλιστικό σύστημα περισσότερο πολύπλοκο εξειδικευμένο και λεπτομερειακό.

Παρουσιάζει όμως και τα μειονεκτήματα του συστήματος Beveridge και κυρίως λόγω του ενιαίου ποσού συνταξιοδότησης και ελλείψεως εισφορών το πολύ μικρό καταβαλλόμενο ποσό σύνταξης (σήμερα 21.000 δρχ. περίπου) για όλους ανεξαιρέτως τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ χωρίς διαβαθμίσεις, ποσό προστασίας, το οποίο δεν κρίνεται κοινωνικά ανεκτό.

Το σημαντικότερο πρόβλημα για το σύστημα του ΟΓΑ αποτελεί το ενιαίο ποσό σύνταξης που χορηγεί. Ενιαίο ποσό που δημιουργεί την αίσθηση μιας κατ' αρχήν ισότητας, περιέχει όμως την μεγαλύτερη ανισότητα, και δημιουργεί την αίσθηση μιας κατ' αρχήν εμφανιζόμενης "δικαιοσύνης" που περιέχει την μεγαλύτερη "αδικία".

Ανισότητα και αδικία τόσο ως προς τους ίδιους τους απασχολούμενους στον αγροτικό τομέα και αγροτική παραγωγή (εσωτερική σχέση, ασφαλισμένων στον Οργανισμό) όσο και προς εργαζόμενους σ' άλλους τομείς της ελληνικής κοινωνίας (εξωτερική σχέση) και κυρίως εργαζόμενους οι οποίοι μέσω των φόρων που καταβάλλουν, επιχορηγούν ουσιαστικά, με σημαντικά ποσά μέσω του κρατικού προϋπολογισμού τον ΟΓΑ.

Και θα υποστηριζόταν ότι, η ισότητα αυτή με την μορφή που παρουσιάζεται στο σύστημα ασφάλισης του αγροτικού πληθυσμού, αντιστρατεύεται την αρχή της ισότητας που καθιερώνει το Σύνταγμα μας στο άρθρο 4 παρ. 1. Γιατί η Συνταγματική επιταγή καθιερώνει την αναλογική ισότητα δηλ. την ισότητα την σχετική με τις πράγματι διαμορφούμενες καταστάσεις, την ισότητα σ' όλους όσους τελούν κάτω από τις ίδιες συνθήκες και όμοιες καταστάσεις.

Όμως, όλοι οι απασχολούμενοι στον αγροτικό τομέα δεν τελούν υπό τις ίδιες επαγγελματικές συνθήκες ούτε υφίσταται ταυτότητα επαγγελματικών συνθηκών.

Υπάρχουν οι αγρότες των ορεινών και άγονων περιοχών με μικρό κλήρο και πενιχρά εισοδήματα και οι αγρότες των εύφορων περιοχών με μεγάλο κλήρο και υψηλά ετήσια εισοδήματα. Όλοι ανεξαιρέτως μικροί αγρότες και μεγαλοαγρότες δικαιούνται το αυτό ποσό σύνταξης χωρίς να έχουν καταβάλλει ουδέποτε

ασφαλιστικές εισφορές ενώ συγχρόνως εισπράττουν όλα τα εισοδήματα που είχαν και πριν την συνταξιοδότησή τους, και έτσι δεν λειτουργεί η αρχή της αλληλεγγύης μέσα στον ίδιο τον Οργανισμό, αρχή στην οποία στηρίζεται ουσιαστικά το ασφαλιστικό μας σύστημα και η οποία κατ' εξοχή, διέπει τους άλλους ασφαλιστικούς φορείς.

Με βάση όμως την αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής το κοινωνικό σύνολο καταβάλλει τ' απαιτούμενα ποσά υπερ του ΟΓΑ. Ενώ αντιθέτως, το εύπορο τμήμα της αγροτικής τάξης δεν συνεισφέρει κατά το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος, ανάλογα με τις δυνατότητές του στα δημόσια βάρη (φόρους). Έτσι και το Κράτος ουσιαστικά παραλείπει οφειλομένη ενέργεια να αξιώσει, κατά την συνταγματική επιταγή του άρθρου 25 παρ. 4 από τους αγρότες, εκείνο που απ' όλους τους πολίτες του αξιώνει: την εκπλήρωση δηλ. του χρέους, της κοινωνικής και Εθνικής αλληλεγγύης.

Κατόπιν των ανωτέρω, η επιτροπή κρίνει ότι, θα πρέπει το όλο σύστημα του ΟΓΑ να αναθεωρηθεί κάτω από το πρίσμα των νέων οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων στη χώρα μας, στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο κάτω από ένα πρίσμα δικαιότερης κατανομής βαρών για καλλίτερη ασφαλιστική προστασία.

Και έχοντας υπόψη την αρχή της ενότητας του ασφαλιστικού χώρου και της λογικής συνέπειας που πρέπει να διακρίνει το ασφαλιστικό σύστημα στο σύνολό του προτείνει κατά προτεραιότητα:

1. Τριμερή χρηματοδότηση στο κλάδο πρόσθετης, ο οποίος θα "υποκαταστήσει" τη βασική σύνταξη για τους νέους συνταξιούχους (δηλ. εκείνους που θα εξέλθουν του ασφαλιστικού κινδύνου μετά την ισχύ των νέων διατάξεων) με θέσπιση ειδικών μεταβατικών διατάξεων.

2. θέσπιση συμπληρωματικής παροχής κατωτάτου ορίου κατόπιν αιτήσεως και ύστερα από έλεγχο εισοδήματος (Οι δαπάνες θα επιβαρύνουν τον Κρατικό προϋπολογισμό όπως και με τα κατ. όρια ή ελάχιστο όριο διαβίωσης του αστικού πληθυσμού). Κατά τον έλεγχο του εισοδήματος, το προβλεπόμενο ποσό πέραν του οποίου δεν θα δικαιούται ο αιτών συμπληρωματική παροχή είναι το ίδιο με το προβλεπόμενο για τον Ο.Γ.Α ύψος του ελαχίστου ορίου διαβίωσης (Κ.Ο).

3. Το ύψος του ποσού του ελαχίστου ορίου διαβίωσης για τον ΟΓΑ με το δεδομένο ότι, για την συνταξιοδότηση των αγροτών, δεν απαιτείται διακοπή επαγγέλματος αλλά και μετά την συνταξιοδότηση ο συνταξιούχος του ΟΓΑ συνεχίζει την απασχόλησή του, και καρπούται των οιασδήποτε φύσεως εισοδημάτων του.

- να ισούται με το 50% του 80% του κατώτερου μηνιαίου μισθού υπαλλήλου κατά την εθνική Συλλογική Σύμβαση και επειδή ίσως, σημειωθεί μεγάλη οικονομική επιβάρυνση σε πρώτη εφαρμογή, - σταδιακή κλιμάκωση του ποσοστού του κατώτατου, ισχύοντος ορίου και μέχρι του 50%, με μεταβατική ρύθμιση.

Το ανωτέρω ποσό του ελαχίστου ορίου διαβίωσης που θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον έλεγχο εισοδήματος, όταν υπάρχουν οικογενειακά βάρη, να προσαυξάνεται κατά 40% για σύζυγο και κατά 26% για κάθε παιδί (χωρίς περιορισμό αριθμού τέκνων).

4. Οσον αφορά τους παλαιούς συνταξιούχους θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται το σημερινό ποσό σύνταξης και μετά από αίτηση, κατόπιν ελέγχου εισοδήματος, τα νέα προβλεπόμενα κατώτατα όρια.

5. Σε καμιά περίπτωση η καταβαλλόμενη σύνταξη στους νέους συνταξιούχους του Ο.Γ.Α δηλ. σε όσους θα επαληθευτεί ο ασφαλιστικός κίνδυνος μετά την ισχύ των νέων διατάξεων, να μη είναι μικρότερη της βασικής.

6. Οσον αφορά την αναπροσαρμογή των ανταποδοτικών συντάξεων προτείνεται να ισχύσει, ανάλογο σύστημα μ' εκείνο των λοιπών ασφαλιστικών φορέων, ήτοι:

- αύξηση την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους μετά από απόφαση το Υπουργού σε ποσοστό, το ύψος του οποίου δεν θα είναι κατώτερο του ποσοστού αύξησεως των συντάξεων των Δημοσίων Υπαλλήλων και ανώτερο του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους.

7. Εφαρμογή θεσμού διαδοχικής ασφάλισης

8. Καταβολή ασφαλιστρού ασθενείας, σύνδεση με το βιβλιάριο ασθενείας και ένταξη στο Ε.Φ.Υ.

9. Διεύρυνση κλάσεων και αναπροσαρμογή του ποσού επί των οποίων υπολογίζονται οι εισφορές.

10. Όσοι δεν ασφαλιστούν στον Ο.Γ.Α κάλυψη από τη σύνταξη ανασφαλιστών και πλήρης ιατροφαρμακευτική περίθαλψη αντίστοιχη των ανασφαλιστών.

.../...

Με την ανωτέρω απόφαση μειωήφησε 1 μέλος (το οποίο διατύπωσε τη γνώμη ότι δεν πρέπει να αναμορφωθεί το ισχύον σύστημα του Ο.Γ.Α αλλά να γίνουν διορθωτικές παρεμβάσεις και προτείνει:

- 1ον. Διατήρηση της κοινωνικής (δηλ. της ήδη καταβαλλομένης προνοιακής- βασικής) σύνταξης του ΟΓΑ και αναπροσαρμογή αυτής ανάλογα με την Κυβερνητική Πολιτική.
- 2ον. Διεύρυνση των ασφαλιστικών κλάσεων του κλάδου από 3 σε 5.
- 3ον. Αύξηση των εισφορών
- 4ον. Θέσπιση κρατικής εισφοράς ίσης με το ήμισυ της εκάστοτε εισφοράς του ασφαλισμένου ώστε να είναι μειωμένη η επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού κατά τα πρώτα έτη και να εναρμονιστεί το ύψος αυτής προς τις ρυθμίσεις του Ν. 2084/92.
- 5ον. Ως προς το ύψος των παροχών, ανταποδοτικές όπως θα καθοριστούν μετά από αναλογιστική μελέτη συμπεριλαμβανομένης και της Κρατικής επιχορήγησης συν τη βασική σύνταξη).

Ε. ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΙ

Πρ. 43

1. Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 80 δεν είχε καθιερωθεί στη χώρα μας " καθολικού" τύπου, σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Με το ν. 1296/82 επιχειρήθηκε το πρώτο " δειλό" βήμα της Πολιτείας με τη θέσπιση του θεσμού της σύνταξης υπερηλίκων, που λειτούργησε και λειτουργεί ως αυτοτελής κλάδος στον Ο.Γ.Α.

Έτσι μετά τον ν. 1296/82, καταβάλλεται το ίδιο ποσό σύνταξης που χορηγείται από τον Ο.Γ.Α. και σ' όλους εκείνους που δεν υπήρξαν ποτέ αγρότες και οι οποίοι δεν δικαιούνται σύνταξη από άλλον φορέα για οιοδήποτε λόγο είτε γιατί δεν συμπλήρωσαν τις προϋποθέσεις είτε γιατί δεν εργάστηκαν ποτέ. Γεγονός που επιτρέπει την επισήμανση ότι, με τον ανωτέρω νόμο, επετεύχθη η εφαρμογή της αρχής της καθολικότητας της ασφάλισης του πληθυσμού, διότι δικαιούνται πλέον, έστω και αυτού του ελάχιστου ποσού σύνταξης των 21.000 δρχ. όσοι δεν εργάστηκαν ποτέ ή δεν ασφαλίστηκαν (και οι ομογενείς) αρκεί να διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα να είναι Έλληνες Πολίτες και να μην έχουν εισοδήματα από οιαδήποτε άλλη πηγή, ανώτερα από το παραπάνω ύψος παροχής.

Εισήχθη επίσης για πρώτη φορά στο ελληνικό σύστημα Ασφάλισης, ως απαραίτητη προϋπόθεση για θεμελίωση του δικαιώματος συνταξιοδότησης, ο μηχανισμός ελέγχου εισοδήματος.

Μέσα από αυτό το πλέγμα των διατάξεων του ΟΓΑ και την προβλεπόμενη προστασία, διακρίνονται σαφή στοιχεία "Εθνικής σύνταξης" με την έννοια της κάλυψης όλου του πληθυσμού και του μη εργαζόμενου για σύνταξη και παροχές ασθένειας με κριτήριο, τη διαμονή και έλεγχο εισοδήματος.

Καθιερώθηκε έτσι ευρύτερη προστασία από ότι το άρθρο 22 παρ. 4 του Συντάγματος επιτάσσει διότι καλύπτεται ασφαλιστικά και ο μη εργαζόμενος πληθυσμός της χώρας, προστασία η οποία βρίσκει συνταγματικό έρεισμα στο άρθρο 2 παρ. 1 του Συν/τος το οποίο επιβάλλει στην Πολιτεία τον σεβασμό και την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αξιώνοντας απ'αυτήν να παρέχει στο συγκεκριμένο άτομο ένα " minimum" προστασίας, ένα ελάχιστο όριο αγαθών ή προϋποθέσεων χωρίς τις οποίες είναι αδύνατη η διαβίωση.

Και στο σημείο βεβαίως αυτό αντιτάσσεται το επιχείρημα ότι το μικρό ποσό που χορηγείται δεν εγγυάται όχι απλά, την αξιοπρεπή διαβίωση αλλά ούτε τη στοιχειώδη.

.../...

Όμως, είναι γνωστό ότι τα κοινωνικά δικαιώματα για να υλοποιηθούν προϋποθέτουν ότι το κράτος έχει στη διάθεσή του τα αντίστοιχα οικονομικά έσοδα. Οι οικονομικές δυνατότητες όμως κάθε κράτους έχουν όρια από τα οποία προκύπτει και η έννοια των κοινωνικών προτεραιοτήτων.

Γεγονός, που δεν παραγνωρίζει και η σύσταση της 24-6-1992 "σχετικά με τα κοινά κριτήρια που αφορούν την επάρκεια πόρων και παροχών στα συστήματα κοινωνικής προστασίας" της Ε.Ε. στο σημείο II της οποίας, αναφέρεται ότι, "κατά την προοδευτική εφαρμογή της παρούσας σύστασης είναι σκόπιμο να συνεκτιμηθούν οι διαθέσιμοι χρηματικοί πόροι, οι εθνικές προτεραιότητες και οι εσωτερικές ισορροπίες των εθνικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας".

Πέρα όμως από κάθε επιφύλαξη, δεν πρέπει να παραγνωρίσουμε το γεγονός ότι με τον ανωτέρω νόμο, θεσπίστηκε ένα ελάχιστο "δίχτυ" προστασίας το οποίο καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού, κατά την αρχή της καθολικότητας, προστασία που επιδέχεται βεβαίως βελτιώσεις.

Λαμβάνοντας λοιπόν η Επιτροπή υπόψη της όλα τ' ανωτέρω ήτοι :

- α) την υποχρέωση της Πολιτείας να παρέχει ένα ελάχιστο "δίχτυ" Κοινωνικής προστασίας σ' όλους τους πολίτες
- β) την αναγκαιότητα κάλυψης όλου του πληθυσμού και μη εργαζομένου, σύμφωνα με την αρχή της καθολικότητας της ασφάλισης του πληθυσμού
- γ) τις νομοθετικές εξελίξεις στο πεδίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις σχετικές συστάσεις για τον εκσυγχρονισμό ή προσαρμογή του ελληνικού συστήματος Κοινωνικής ασφάλισης.
- δ) τις οικονομικές δυνατότητες του Κράτους από τις οποίες καθορίζεται και η έννοια των κοινωνικών προτεραιοτήτων

Προτείνει ομόφωνα

1. την μετονομασία της σύνταξης ανασφαλιστών και νέα ορολογία, της "κοινωνικής σύνταξης" αντί σύνταξης "ανασφαλιστών υπερηλίκων".
2. κατά πλειοψηφία να διαφοροποιηθεί το ποσό της Κοινωνικής σύνταξης από το ποσό σύνταξης που καταβάλλει ο ΟΓΑ, με το δεδομένο ότι, αλλάζει η δομή λειτουργίας του και θα στηρίζεται πλέον σε ανταποδοτική βάση, ως αμιχής φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης.

.../...

Η χορήγηση λοιπόν, στους ανασφαλιστούς του ίδιου ποσού που θα χορηγείται και στους ασφαλισμένους του ΟΓΑ, οι οποίοι θα καταβάλλουν πλέον υποχρεωτική εισφορά, θα αποτελέσει αντικίνητρο για την ασφάλιση στον φορέα τη στιγμή που η επιτροπή φιλοδοξεί την καθιέρωση ενός νέου συστήματος.

Γι' αυτό η Επιτροπή σε πρώτη φάση και έως ότου εδραιωθεί το νέο σύστημα του Ο.Γ.Α. υποχρεωτικής, κατόπιν καταβολής εισφοράς, ασφάλισης, προτείνει: το ύψος της κοινωνικής σύνταξης να κινηθεί στο ύψος των 2/3 του κατωτάτου προβλεπόμενου ορίου για τον ΟΓΑ με διαγραφόμενη τάση μελλοντικής εξομοίωσης.

Στην ανωτέρω απόφαση μειωθήσαν 2 μέλη (επειδή, κατά την άποψή τους η σύνταξη ανασφαλιστών, καλύπτει πραγματικές καταστάσεις ανάγκης ενώ στον Ο.Γ.Α η σύνταξη είναι συμπληρωματική και όχι αναπληρωματική του εισοδήματός των, το ποσό της σύνταξης θα πρέπει να είναι μεγαλύτερο, με καθιέρωση όμως αυστηρότερου ελέγχου και αυστηρότερων κριτηρίων εισοδήματος").

3. Το ποσό της κοινωνικής σύνταξης, που θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον έλεγχο εισοδήματος, όταν υπάρχουν οικογενειακά βάρη, να προσαυξάνεται κατά 30% όταν υπάρχει σύζυγος και κατά 20% για κάθε προστατευόμενο τέκνο (χωρίς περιορισμό αριθμού τέκνων).

4. Οι δαπάνες της κοινωνικής σύνταξης θα επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

5. Η κοινωνική σύνταξη θα χορηγείται μετά από έλεγχο εισοδήματος. Κατά τον έλεγχο του εισοδήματος το προβλεπόμενο ποσό, πέραν του οποίου δεν θα δικαιούται ο αιτών την κοινωνική σύνταξη, θα είναι του αυτού ύψους με το ποσό της κοινωνικής σύνταξης.

2. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ κοινωνικής σύνταξης

Αντικείμενο προβληματισμού της επιτροπής αποτέλεσε η πρόταση για την ίδρυση ενός ειδικού Ταμείου "Κοινωνικής Αλληλεγγύης" το οποίο θα τελεί υπό την εποπτεία της Γ.Γ.Κ.Α και θα είναι αρμόδιο για την χορήγηση της κοινωνικής σύνταξης καθώς και, του συμπληρωματικού ποσού σύνταξης για την εξασφάλιση του ελαχίστου προβλεπόμενου ορίου προστασίας των συνταξιούχων.

Η επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των φορέων που λειτουργούν στην Ελλάδα και το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί στο σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης από την ύπαρξη πολλών αριθμών φορέων, αλλά και τη σύγχυση που θα επικρατήσει από την συναρμοδιότητα δύο φορέων για την απονομή του τελικού ποσού, έχει την άποψη ότι

- από την σύσταση νέων υπηρεσιών ή, υπό την μορφή Ν.Π.Δ.Δ ή, νέων επιτελικών υπηρεσιών, τα μειονεκτήματα, που θα προκύψουν, συν το κόστος της διοικητικής δαπάνης καθώς και οι επιπτώσεις της οργάνωσης του νέου οργανισμού και του θεσμού θα είναι μεγαλύτερα από τα προσδοκώμενα οφέλη.

Ετσι προτείνει :

1ον ομόφωνα

ως γενική αρχή : η παροχή για τους ανασφάλιστους, (η κοινωνική σύνταξη) , η συμπληρωματική, καταβαλλόμενη έως του κατώτατου ορίου (ελαχίστου ορίου διαβίωσης) του αστικού πληθυσμού καθώς και του ΟΓΑ να χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

2ο κατά πλειοψηφία

Οι ανωτέρω συμπληρωματικές παροχές να χορηγούνται από τους αρμόδιους ασφαλιστικούς οργανισμούς και η κοινωνική σύνταξη από τον ΟΓΑ, στα πλαίσια του ήδη λειτουργούντος ειδικού Κλάδου στους ασφαλιστικούς φορείς στους οποίους μεταφέρεται το βάρος της όλης εκτέλεσης της διαδικασίας ελέγχου και καταβολής των εν λόγω παροχών. (μελοψηφία ενός).

.../...

3ο λόγο :

- α)... της συγγενούς φύσεως των τριών παροχών (κοινωνική σύνταξη- Κ.Ο, Ο.Γ.Α - Κ.Ο, Αστικού Πληθυσμού) και της χρηματοδότησής τους από τον Κρατικό προϋπολογισμό, τα οποία επιβάλλουν ενιαία οργανωτική αντιμετώπιση.
- β) ... του ότι η κοινωνική παροχή συνδέεται με τα κατώτατα όρια και ως εκ τούτου θα πρέπει να εποπτεύεται από την ίδια δημόσια αρχή, για την ενιαία αντιμετώπιση των προβλημάτων.
- γ)... χάρην της ενότητας της εποπτεύουσας αρχής η οποία, θα είναι επιφορτισμένη με την χάραξη της γενικής πολιτικής, την άσκηση της διοικητικής (οδηγίες- κατευθύνσεις- έκδοση εγκυκλίων) νομοθετικής και οικονομικής εποπτείας (προληπτικός - διαχειριστικός έλεγχος) .
- δ)... χάρην , συντονισμού του όλου ασφαλιστικού συστήματος, προς αποφυγήν νέων λειτουργικών και διοικητικών δαπανών και πρόκληση συγχύσεως από την ίδρυση ενός νέου φορέα.

Προτείνεται κατά πλειοψηφία:

να λειτουργήσει ειδικός λογαριασμός στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην οποία ανήκει και η ευθύνη συντάξεως του Κοινωνικού Προϋπολογισμού αλλά και της καθολικής εποπτείας του ασφαλιστικού χώρου, είτε σαν μια νέα Δ/νση ή σαν Γενική Δ/νση.
(μειοψηφία ενός μέλους το οποίο κατ' αρχήν συμφωνεί με την ύπαρξη επιτελικής υπηρεσίας στη Γ.Γ.Κ.Α αλλά να συσταθεί και ένα Ν.Π.Δ.Δ για την συνταξιοδοτική προστασία των ανασφάλιστων το οποίο, να συνεποπτεύεται και από τις υπηρεσίες Πρόνοιας).

.../...

ΣΤ. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

Πρ.37 2

Η Επιτροπή έκρινε ότι πρέπει να προχωρήσει σε αποφάσεις και προτάσεις με " τομές" στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς να δημιουργηθούν εκρήξεις και έντονες κοινωνικές αντιδράσεις από μέτρα για τα οποία δεν είναι πεπεισμένη για την αποτελεσματικότητά τους.

Η συγχώνευση των ασφαλιστικών φορέων αποτελεί και την " πανάκεια" για την λύση των προβλημάτων του ασφαλιστικού χώρου. Διότι η συγχώνευση υγιών ταμείων με τις σημερινές υφιστάμενες συνθήκες, διαφορετικές οργανωτικές δομές, διαφορετικές προϋποθέσεις, διαφορετικές οικονομικές καταστάσεις δεν ενδείκνυται.

Η ενοποίηση πρέπει να αποτελέσει στόχο ενός μακροχρόνιου σχεδιασμού και προγραμματισμού, που θα στηρίζεται στη σταδιακή ενοποίηση των ασφαλιστικών οργανισμών και θα είναι το φυσικό επακόλουθο της θέσπισης ενιαίων αρχών και ενιαίων προϋποθέσεων. Ήδη, οι προτάσεις της επιτροπής και η υιοθέτηση ενιαίων κανόνων και αρχών τείνει προς αυτή την κατεύθυνση και εξυπηρετεί τούτο το μακροχρόνιο σχεδιασμό.

Οποσδήποτε όμως οι ομαδοποιήσεις παρουσιάζουν το πλεονέκτημα της μείωσης των διοικητικών δαπανών, της εύρυθμης και ομοιογενούς λειτουργίας και βοηθούν στο να λειτουργεί η αρχή της αλληλεγγύης σε μια πιο ευρύτερη κλίμακα

Γι' αυτό η επιτροπή προτείνει, πέραν της συνέχισης της τακτικής συγχώνευσης, μη βιώσιμων οικονομικά φορέων με τον συγγενέστερο γενικό φορέα ασφάλισης

Ιον, σε πρώτη φάση να αντιμετωπισθεί η ομαδοποίηση "συγγενών οργανισμών" όπως των ταμείων Αρωγής των Δημοσίων Υπαλλήλων των επικουρικών ταμείων των Σωμάτων Ασφαλείας και Πυροσβεστικού Σώματος καθώς και των Επικουρικών Ταμείων ή Ταμείων Κύριας Ασφάλισης που δεν μπορούν για λόγους οικονομικούς ή οργανωτικούς να εκπληρώσουν τον σκοπό τους.

.../...

2ον. Κατά πλειοψηφία, και όσον αφορά το αίτημα της ΟΤΟΕ για σύσταση ενιαίου φορέα όλων των τραπεζοπαλλήλων με 4 κλάδους (κύρια σύνταξη, επικουρική, ασθένεια, εφάπαξ) η επιτροπή κρίνει ότι θα πρέπει να εξετασθεί το αίτημα με μεγάλη προσοχή και με βάση τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

Νέος ενιαίος φορέας με τις ενιαίες προϋποθέσεις όμως όπως ήδη έχουν προταθεί όμοιες για όλους τους οργανισμούς και όλους τους ασφαλισμένους και με την επιπρόσθετη προϋπόθεση ότι δεν θα δημιουργήσουν προβλήματα στο ΙΚΑ, επιπλέον ότι θα ενταχθούν στον νέο φορέα και οι ήδη συνταξιούχοι του ΙΚΑ, τής τραπεζοπαλλήλου.

(μελοψηφία ενός μέλους, το οποίο κρίνει ότι, δεν υπάρχει λόγος διάκρισης των μισθωτών του λοιπού ιδιωτικού τομέα, με των τραπεζοπαλλήλων).

Ζ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Πρ. 23,3
45

Το θέμα της χρηματοδότησης θα απασχολήσει την επιτροπή λεπτομερέστερα μετά την σύνταξη της οικονομικής μελέτης των προτεινόμενων ρυθμίσεων

Η επιτροπή όμως με το δεδομένο ότι:

- α) οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας στην Ελλάδα, ως ποσοστό του ΑΕΠ, εμφανίζουν υστέρηση από το μ.ο των χωρών της Ε.Ε
- β) το ποσοστό των επαγγελματικών ασφαλιστικών εισφορών τείνει να υπερβεί, πρόσφατα, τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ε.Ε,
- γ) το ποσοστό, της συμμετοχής των άλλων πόρων, (Κράτος κ.λ.π) στο σύνολο των δαπανών κοινωνικής προστασίας υπολείπεται στην Ελλάδα κατά 10% εκείνου του μέσου όρου των χωρών της Ε.Ε,

διατυπώνει τις παρακάτω προτάσεις :

1ον. τα οιαδήποτε οικονομικά ανοίγματα που θα παρουσιασθούν πέρα των ήδη υφισταμένων , να μην καλυφθούν από αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών, διότι ήδη το ύψος τους έχει αγγίξει τα όρια αντοχής των. (τάση που συνιστάται και από τη Λευκή Βίβλο).

2ον. να καταργηθεί το ανώτατο όριο (plafond) επί του οποίου υπολογίζονται οι εισφορές για τους παλαιούς ασφαλισμένους, διότι με την ύπαρξη ανωτάτου ορίου επιβαρύνονται οι χαμηλόμισθοι ενώ κάμπτεται η αρχή της αλληλεγγύης.

Πέραν της ανωτέρω αποφάσεως όμως , έως ότου ολοκληρωθεί η οικονομική μελέτη, η επιτροπή κρίνει ότι πρέπει να καταγραφεί μια κατ' αρχήν, γενική άποψη της, ήτοι:

-θεσμοθέτηση τριμερούς χρηματοδότησης με προσφυγή στην άμεση ή έμμεση φορολογία με όλες τις επιπτώσεις που προφανώς θα απαιτήσει η αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος και με την επιφύλαξη της υιοθέτησης της κοινωνικής σύνταξης.

Καταγράφεται όμως και η εξής άποψη με την οποία συμφώνησαν όλα τα μέλη πλὴν ενός (το οποίο επιφυλάχθηκε να ξανασυζητηθεί το θέμα και να μελετηθεί σ' όλες του τις επιπτώσεις) ήτοι:

...//...